

สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

พรงค์ดี บรรเทาทุกข์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

พรศักดิ์ บรรเทาทุกข์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณบดีวิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

พฤษภาคม 2558

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษากิจกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษานายพงศธร ช่างปัด ศึกษานิเทศน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และนายวิจิตร สมศรีวัฒนา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

กราบขอบพระคุณคุณพ่อภามินทร์ คุณแม่ต่อม บรรเทาทุกข์ และขอขอบคุณ คุณครู โรงเรียนบ้านสถานและเพื่อนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2556 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย คุณบิดามารดา ตลอดจนคุณบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้แก่ผู้วิจัย ณ โอกาสนี้

พรศักดิ์ บรรเทาทุกข์

เรื่อง: สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผู้ศึกษาค้นคว้า: พรศักดิ์ บรรเทาทุกข์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2558

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ

คำสำคัญ: การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาส

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ได้แก่ เพื่อศึกษาสภาพในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 639 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 34 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการเปิดตาราง Kriecie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้

สภาพในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผนงานยาเสพติด อยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่องการรวบรวมข้อมูล ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบงาน อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่องการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานยาเสพติด อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่อง ระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ยังไม่ชัดเจน รองลงมาคือ ด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่องการติดตาม และรายงานผลพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่ทราบ รองลงมา คือ ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่องการมีส่วนร่วมและสนับสนุนของเครือข่าย ในการจัดกิจกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับน้อย พบปัญหาในเรื่องพฤติกรรมของนักเรียนที่ยังไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการ

Title: THE CONDITION AND PROBLEM OF THE OPERATION OF PREVENTION AND SOLUTION TO DRUG ABUSE
AT THE SCHOOL IN EDUCATION OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL, PHAYAO PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2.

Author: Pomsak Bantaotuk, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2015

Advisor: Dr. Soontorn Klai-Am

Keywords: Preventing and solving drug problems of extended schools.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the condition, problems, and suggestions in preventing and solving drug problems at the schools in Educational Opportunity Expansion School, Phayao Primary Educational Service Area Office 2. The population was 639 administrators and teachers in Educational Opportunity Expansion School. The sample was 209 teachers from Educational Opportunity Expansion School who specify the size by using a table of random Krijcie & Morgan, and a sample of a Random Sampling MultiSimple. The questionnaires were used for the instrument. The statistics were percentage, average, and standard deviation. The result found that:

The operation at present of preventing and solving drug problems at the school in Educational Opportunity Expansion School, Phayao Primary Educational Service Area Office 2 is at a high level in all areas. The highest average is solution, followed by the system development division, the operational network, the strategy of preventing and solving drug problems, the information, and lastly the lowest average at a high level is drug problems planning.

The problems of the operation of preventing and solving drug problems at the school in Educational Opportunity Expansion School, Phayao Primary Educational Service Area Office 2 is at a low level in the following areas. The highest average at the low level is the strategy of preventing and solving drug problems, there is a problems of data collection inside and outside the school that define inhibits the strategy of preventing and solving drug problems at school. The next highest average at the low level is the system development division, there are 4 systems of the strategy to prevent and solve: prevention, surveillance system, student care and support system and, administrative system. The next highest average at the low level is followed by the drug problems planning, the problems from the system, mechanism, monitoring planning, and operation were not clear. After this, the next highest average at the low level is the problem of information from monitoring and reporting the behavior of students who are addicted and sell drugs. The next highest average at the low level is the operational network, problems from participating and supporting the network in prevents and solves drug problems activity. The lowest average at the low level is the solution, problems from behavior of students who do not change after they finish the discipline process because the school does not have a policy to expel students when the students are involved with drug.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	9
ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	10
แนวทางการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	13
นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด.....	14
แนวคิดและทฤษฎี.....	16.
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
กรอบแนวคิดในการวิจัย	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูใน สถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2 โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	45
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	54
5 บทสรุป	67
สรุปผลการวิจัย	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ	78
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.....	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	87
ภาคผนวก ก แบบตรวจคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	88
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	96
ภาคผนวก ค สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	111

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	44
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	44
3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง.....	45
4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2	45
5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.....	46
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติด	47
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบงาน.....	49
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร..... 51
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไขปัญหายา..... 53
11	แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2..... 54
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด..... 55
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา..... 57
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการ..... 58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน.....	60
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร.....	61
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไข้ปัญหา.....	62

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง มีส่วนเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสถานการณ์ปัญหายาเสพติดของโลกและภูมิภาค รวมทั้งยังมีส่วนที่สัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การบริหาร และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 5) ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ยาเสพติดได้แพร่ระบาดในประเทศไทยนับเป็นเวลาช้านาน ลักษณะของปัญหายาเสพติดมีความหลากหลายและเป็นพลวัตทั้งในแง่ของชนิดยาและวิธีเสพ ซึ่งส่งผลให้ประเทศต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว (มานพ คณะโต, 2551, หน้า 1) การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยเป็นบ่อเกิดที่นำไปสู่ปัญหาทางสังคมนานัปการ เช่น ปัญหาทางสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปัญหาความยากจนอันเป็นผลสืบเนื่องจากการติดยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมซึ่งมีสาเหตุมาจากยาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาโจรกรรมต่าง ๆ ตลอดจนทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบที่เป็นความเสียหายต่อประเทศชาติหลายระดับโดยเฉพาะในด้านที่ต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในส่วนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ ทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพไร้คุณค่า การติดยาเสพติดทุกประเภทมีแต่โทษไม่มีประโยชน์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นนอกจากจะมีผลกระทบต่อผู้เสพเองแล้วยังส่งผลกระทบต่อผู้ใกล้ชิดและคนอื่น ๆ ด้วย การสำรวจข้อมูลของศูนย์วิจัยยาเสพติดแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550, หน้า 10-15) จากผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลและเอกชน สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาทั้งสิ้น 1,939 แห่ง มีจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งหมด 45,894 คน โดยเป็นเยาวชนหญิง จำนวน 24,397 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 และเยาวชนชาย จำนวน 21,178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 โดยเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.8 ซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 41.0 และส่วนใหญ่ร้อยละ 72.2 ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดรัฐบาล พฤติกรรมเสพติด พฤติกรรมเสี่ยง พฤติกรรมสร้างสรรค์ ของเยาวชนพบว่า สารเสพติดที่ผู้เรียนเสพมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ สุรา คิดเป็นร้อยละ 25.4 รองอันดับสอง ได้แก่ บุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 14.6 รองอันดับสาม ได้แก่ กัญชา คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ โดยมี

ความถี่ในการเสพยาเสพติดประเภทเห็ดและบุหรี่เป็นครั้งคราวมากกว่าเสพยาเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 8.5 ตามลำดับ ผู้เรียนมักพบเห็นพฤติกรรมการเสพยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 6.2 ซึ่งสถานที่ที่ผู้เรียนมักไปเสพยาเสพติดมากอันดับหนึ่ง คือ สถาบันเทิดทูนรักษาร้อยละ 66.7 รองอันดับสอง คือ สถานที่รกร้าง คิดเป็นร้อยละ 56 และรองอันดับสาม คือ บ้านเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 53.0 ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเสพยาเสพติดมากที่สุดอันดับหนึ่ง คือ การถูกเพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองอันดับสอง คือ การขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 29.2 และรองอันดับสาม คือ เครียด วิตกกังวล คิดเป็นร้อยละ 10.2 ตามลำดับ

แนวโน้มของสถานการณ์ปัญหาเสพยาเสพติดภาพรวมของไทยในปัจจุบัน ยาเสพติดมีการแพร่ระบาด ขยายตัวเข้าไปสู่หมู่บ้าน ชุมชน และสถานศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2546, หน้า 1-2) มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา พบว่าจากข้อมูลอายุของผู้เข้ารับการรักษาพบว่า กลุ่มอายุน้อยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-19 ปี โดยในปี พ.ศ. 2552 ปรากฏว่ากลุ่มอายุ 15-19 ปี จะเป็นกลุ่มหลักของผู้เข้ารับการรักษาแทนกลุ่มอายุ 20-24 เด็กและเยาวชนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะมีทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยมีกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่เข้ามาเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มค่อย ๆ เพิ่มขึ้น กลุ่มที่ควรต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด คือ กลุ่มนักเรียนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นกลุ่มหลักและมีสัดส่วนแนวโน้มเพิ่มสูงเมื่อเทียบกับทุกระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 11-14) สถานการณ์ปัญหาเสพยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในปี 2556 พบว่าสถานการณ์ด้านผู้เสพยาและผู้ติดยาเสพติดยังคงขยายตัว โดยเฉพาะในกลุ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มอายุของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง ผู้เสพยาติดยาใหม่ที่เข้าสู่วงจรปัญหาเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เสพยาติดยาที่เข้ารับการรักษาในแต่ละปีเป็นผู้เสพยาติดยาใหม่ อันมีสาเหตุเกี่ยวเนื่องกับปัญหาพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะความอ่อนแอของสถาบันทางการศึกษา สถาบันทางสังคมและครอบครัว ยาเสพติดยังได้สร้างปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ประเทศชาติและประชาชนแทบทุกหมู่เหล่า ทั้งปัญหาการเมือง ความมั่นคง การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมือง การค้าอาวุธ ไปจนถึงปัญหาครอบครัวล่มสลาย ล้วนโยงใยต่อปัญหาเสพยาติดยาทั้งสิ้น (ปัญญา อินทรอุดม, 2551, หน้า 1)

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของไทยนั้น ถือเป็นนโยบายจำเป็นเร่งด่วนและเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะรัฐบาลยุทธศาสตร์หนึ่งที่ต้องมี การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 5) นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ โดยยึดหลักนิติธรรม ในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤตินิยม โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศ ภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด (แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555–2558, หน้า 11–14) ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้นโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน และเป็นแนวทางพัฒนาส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพในการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 34 คน และครู จำนวน 609 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 โดยการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของ Krijcie & Morgan จำนวน 208 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา, ด้านการพัฒนาระบบงาน, ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน, ด้านข้อมูลข่าวสาร, ด้านการแก้ไข้ปัญหา

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนมิถุนายน 2557–เดือนมีนาคม 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไปจะโดยรับประทาน ดม สูบ หรือวิธีใดก็ตาม ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ

สภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนในการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และบริบทในพื้นที่ มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกและนำผลปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูล เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด และมีวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีโครงการตามนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด บุคลากรและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานและมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ที่ชัดเจน

ด้านการพัฒนาระบบงาน หมายถึง การพัฒนาระบบงานในสถานศึกษาเพื่อรองรับยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยสถานศึกษามีการพัฒนาระบบงาน รองรับยุทธศาสตร์ 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ มีกิจกรรมการให้คำปรึกษา มีการสอนทักษะชีวิต และการสร้างเจตคติที่ดี มีการสร้างนวัตกรรม โครงการ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายา

ยาเสพติดในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด และมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับแผนพัฒนางาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน หมายถึง มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม และแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ฝ้าระวัง ชะจัดปัจจัยเสี่ยง มีครูพระสอนและตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา และผู้ปกครองรับรู้และมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติด

ด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง สถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน ไม่ปกปิดข้อมูล ของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดในสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายทราบ มีการประชุมบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่ายชี้แจง ถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหาในการดำเนินงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และมีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ

ด้านการแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโดยสถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่มีนโยบายไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษา โดยให้แก้ไข้ปัญหาโดยการบำบัดรักษา มีการติดตามพฤติกรรม รายงานผล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกระดับ มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด และนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อนำไปปรับแก้ไขและประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางพัฒนาส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานความรู้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งนำเสนอสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาจะเป็นไปตามลำดับ ดังนี้

1. ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 - 1.1 ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 - 1.2 แนวทางการขยายโอกาสทางการศึกษา
2. นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. แนวคิดทฤษฎีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - 3.1 ความหมายของยาเสพติด
 - 3.2 ประเภทของยาเสพติด
 - 3.3 สาเหตุของการใช้ยาเสพติด
 - 3.4 ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย
 - 3.5 โทษของการติดยาเสพติด
 - 3.6 ทฤษฎีการป้องกันยาเสพติด
 - 3.7 การแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - 3.8 นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. สรุปกรอบแนวคิด

ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาระยะแรกตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2530 โดยกรมสามัญศึกษาดำเนินการในพื้นที่ เป้าหมายชนบทยากจน 38 จังหวัด เพื่อให้นักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับที่อยู่ในพื้นที่ ชนบท ห่างไกลมีสภาพยากจน ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ให้ขยายจากระดับประถมศึกษาไปจนถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยวิธีการไม่บังคับ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาก่อนและเพิ่งจบมีโอกาสเรียนต่อ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนสามเณร จากมติดคณะรัฐมนตรีในลำดับต่อกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการขยายโอกาสฯ สังกัด กองการศึกษาเทศบาลและเมืองพัทยา จนถึงปัจจุบัน เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทดลองเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดละ 3 โรงเรียน แต่เนื่องจากเป็นการดำเนินการเร่งด่วนในปี การศึกษา 2533 ดำเนินการได้เพียง 119 โรงเรียน และเปิดเพิ่มอีกในปีการศึกษา 2534 จำนวน 97 โรงเรียน ต่อมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2534 รัฐบาลกำหนดนโยบายแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า “เร่งขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้ กว้างขวางและทั่วถึงเพื่อยกระดับการศึกษาพื้นฐานให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างต่ำ” เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายนี้ให้บรรลุผลสำเร็จโดยเร็วและมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรี จึงมีมติเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

1. เห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ส่วน ภูมิภาคกระจายทั่วถึงโดยมีเงื่อนไข ดังนี้
 - 1.1 สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มี อยู่แล้ว มีห้องเรียนเพียงพอและไม่มีโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาตั้งอยู่ในท้องถิ่น
 - 1.2 จัดการเรียนการสอนได้ในโรงเรียนที่มีบุคลากรผู้สอนเพียงพอ
 - 1.3 ให้เปิดการสอนได้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน แต่ให้ตั้งงบประมาณอุดหนุนนักเรียน เป็นรายหัว
2. งบประมาณดำเนินการในข้อ 1 ให้กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงบประมาณ ร่วมกันพิจารณารายละเอียด

3. ให้กระทรวงศึกษาธิการ

3.1 รับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนนโยบายไปดำเนินการ

3.2 เน้นการดำเนินงานในพื้นที่ชนบทยากจนและมีประชากรประกอบอาชีพหญิงบริการพิเศษเป็นจำนวนมากเป็นอันดับแรก

3.3 ดำเนินการให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการต้องควบคุมมาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อจะได้นำงบประมาณมาใช้ในพื้นที่ชนบทยากจนให้มากยิ่งขึ้น

จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2534 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,366 โรงเรียน 1,929 ห้องเรียน นักเรียน 54,600 คน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

1. เพื่อประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
2. เพื่อค้นหาปัจจัยที่เสริมสร้างและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 5-8 กล่าวถึงแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการ โดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวม 4 ด้าน ดังนี้

1. งานบริหารวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มีขอบข่ายงานบริหารที่สำคัญ 12 งาน ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา

2. งานบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีขอบข่าย 7 งาน ดังนี้

- 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

- 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. งานบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถบรรลุเป้าหมาย โดยขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานมีขอบข่าย 5 งาน ดังนี้

- 3.1 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 3.2 การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง
- 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป งานการบริหารทั่วไปเกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานบริหารอื่น ๆ บรรลุมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ได้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีขอบข่ายและภารกิจที่สำคัญมีขอบข่าย 19 งาน ดังนี้

- 4.1 การดำเนินงานธุรการ
- 4.2 งานขานุกรณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป
- 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.13 ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 4.17 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.18 งานบริการสาธารณะ
- 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น ๆ

แนวทางการขยายโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 1-3 ประเทศไทย ได้พยายามดำเนินการขยายโอกาสการศึกษาให้ประชาชนมาอย่างต่อเนื่องโดยมีการดำเนินงานทั้งด้านนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การปรับหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ การศึกษา นอกจากนี้ได้ออกกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยเพื่อให้คนไทยและผู้ที่ย้ายมาอยู่ในประเทศไทยทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2548 และล่าสุด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องจัดการศึกษาให้ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ได้รับการศึกษาทัดเทียมกับบุคคลอื่นด้วย

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 5-6 กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) จึงได้กำหนดกรอบทิศทางการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีเป้าหมายหลัก คือ ภายในปี พ.ศ. 2554 ประชากรไทยมีการศึกษาเฉลี่ย 10 ปี และมีเป้าหมายในแต่ละระดับการศึกษา คือ การศึกษาในระบบ

1. ประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี ได้รับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน
2. ประชากรกลุ่มอายุ 6-11 ปี ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาทุกคน
3. ประชากรกลุ่มอายุ 12-14 ปี ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคน
4. ประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปี ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 75

โดยมีสัดส่วนสายสามัญ: สายอาชีวศึกษา เท่ากับ 50: 50

4.1 ประชากรกลุ่มอายุ 18-24 ปี ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 35 การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2 ผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนที่เรียนจนสำเร็จการศึกษา เป็นจำนวนรวมตั้งแต่ปี 2550-2554 ประมาณ 16 ล้านคน

กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดกรอบทิศทางการศึกษาบนหลักการพื้นฐานสำคัญที่คนไทยต้องมีความรู้ ใฝ่เรียนรู้ ตัดสินใจด้วยความระมัดระวัง มีสำนึกในศีลธรรมและ

จริยธรรม ดำเนินชีวิตด้วยความเพียร อดทน มีสติใช้ปัญญา จะนำไปสู่ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สามารถดำเนินชีวิตอย่างสมดุลทุกด้าน จึงจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้คนและสังคมไทย ในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. คนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องการศึกษา ทักษะการทำงาน และการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21

2. คนไทยตระหนักถึงคุณค่าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สร้างจิตสำนึกที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน บนความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นฐานในการก้าวไปสู่สังคมที่มีความใสใจและแบ่งปัน ต่อผู้อื่น ตลอดจนนำไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่เชื่อมต่อกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศในอนาคต

3. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง ทำหน้าที่และบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และชุมชนให้เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาความรู้ ปูปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม

นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

1. นโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23-25 สิงหาคม 2554 โดยในด้านของยาเสพติด ได้มีการบรรจุไว้ในนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

1.1 นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

1.1.1 กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดมิชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลัก ผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้น ยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไป

ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด

1.1.2 เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการขจัดความยากจน ยาเสพติด และอิทธิพลอำนาจมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือ ในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ อำนวยความยุติธรรมอย่างทั่วถึง เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เคารพอัตลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้จะมีการบูรณาการการบริหารจัดการทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง ทันสมัยกับสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างเป็นธรรม

1.2 นโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ 4 ปีของรัฐบาล

1.2.1 พัฒนาและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่งเสริมให้กองทัพพัฒนาความสัมพันธ์ทางทหารกับมิตรประเทศ และมีความพร้อมในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ พัฒนาความสัมพันธ์ของหน่วยงานด้านความมั่นคงและกองทัพกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวกับประเทศเพื่อนบ้านบนพื้นฐานของการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ดำเนินการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนตามหลักฐานพื้นฐานของกฎหมายและสนธิสัญญาที่มีอยู่เพื่อมิให้เป็นเงื่อนไขของความขัดแย้ง รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อระงับยับยั้งและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและยาเสพติดให้หมดไป

1.2.2 เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด องค์การอาชญากรรมการค้ามนุษย์ ผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจน โดยการปรับปรุงระบบป้องกันและบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งกฎหมายการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างเข้มงวด ดูแลให้ความเป็นธรรมและเผื่อระวังไม่ให้เกิดปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขภายในประเทศควบคู่ไปกับการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลภายใต้ความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของชาติกับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ, 2555, หน้า 7-8)

2. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1-2 ด้วยศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 นโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ดังนี้

2.1.1 สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่

2.1.2 สถานศึกษาต้องมีแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษาที่ชัดเจน

2.1.3 สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบงาน รองรับยุทธศาสตร์ 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ

2.1.4 สถานศึกษาต้องมีเครือข่าย การทำงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน สถานศึกษา

2.1.5 สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติด

2.1.6 สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียนออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษา เมื่อหาย แล้วให้กลับมาเรียนตามปกติ

2.2 โครงการสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา

2.3 โครงการจำแนกสถานะความเข้มแข็งของสถานศึกษา ก/ข/ค/ง

2.4 โครงการห้องเรียนสีขาว

2.5 โครงการกำหนดพื้นที่เป้าหมายปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และอบายมุขรอบสถานศึกษา

2.6 โครงการบ้านหลังเรียน กองร้อยอาสาเสมารักษ์ เฉลิมพระเกียรติ

2.7 การบริหารจัดการ

แนวคิดและทฤษฎี

ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใด ๆ ก็ตาม ในช่วงระยะเวลา ๆ หนึ่งหรือนานติดกัน จนทำให้ร่างกายทรุดโทรมและตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้น เพราะเมื่อเสพเข้าไปสักระยะหนึ่งจะเกิดภาวะติดยา

ปริมาณยาเดิมไม่สามารถทำให้เมาได้ เมื่อถึงเวลาเสพ หากไม่ได้เสพจะทำให้เกิดอาการขาดยา ทำให้ทรมาณทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว (โรงเรียนตำรวจราชสงเคราะห์, 2545, หน้า 1)

องค์การอนามัยโลก (The World Health Organization) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาที่เสพแล้วทำให้ผู้เสพเกิดความต้องการเสพอย่างไม่รู้จักหยุดหย่อนและต้องการอย่างรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ (ระพีพรรณ วงษ์ชมทอง, ม.ป.ป., หน้า 11)

องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาเสพติด หมายถึง สารใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ที่มีผลต่อจิตใจและระบบประสาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2544, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย จิตใจ ในลักษณะสำคัญ เช่น 1) ต้องเพิ่มขนาดเสพร้อย ๆ 2) มีอาการอยากยาเมื่อขาดยา 3) มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง 4) สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาเสพติด หมายถึง ยา หรือ สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ หรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ หรือ ฉีดแล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจ ในลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ต้องเพิ่มขนาดการเสพนานขึ้นเรื่อย ๆ
2. มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อย่างรุนแรง ตลอดเวลา
3. เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพ จะทำให้เกิดอาการขาดยา
4. สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดว่า ยาเสพติด หมายถึง สารเคมี ยา หรือวัตถุใด ๆ ที่เข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใดก็ตามก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ

สรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วไม่ว่าจะโดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีการใด ๆ ก็ตามเป็นช่วงระยะเวลา หรือนานติดต่อกัน และต้องเพิ่มขนาดการเสพนานขึ้นเรื่อย ๆ หากไม่ได้เสพจะทำให้เกิดอาการขาดยา ทำให้ทรมาณทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จนทำให้ร่างกายทรุดโทรม และตกอยู่ใต้อำนาจ หรือเป็นทาสของสิ่งนั้น ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ประเภทของยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 8-10
ยาเสพติดสามารถแบ่งได้ ตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. แบ่งตามแหล่งที่เกิด

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้มาจากพืช เช่น ฝิ่น กระช่อม และกัญชา เป็นต้น

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน และแอมเฟตามีน เป็นต้น

2. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

2.1 ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน (Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) แอลเอสดี (LSD) และเอ็คซ์ตาซี (Ecstasy) หรือ MDMA เป็นต้น

2.2 ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opium) มอร์ฟีน (Morphine) โคเคนหรือโคคาอีน และเมทาโดน (Methadone) เป็นต้น

2.3 ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเดอีนผสมอยู่ เป็นต้น

2.4 ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อะเซติคแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) อะเซติลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลิดีนไดอะเซเตต (Ethylidinediacetate) และไลเซอร์จิก อาซิด (Lysergic Acid) เป็นต้น

2.5 ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น พืชกัญชา พืชกระช่อม พืชฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น ก้านฝิ่น พางฝิ่น พืชเห็ดขี้ควาย) เป็นต้น

3. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

3.1 ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท และสารระเหย เป็นต้น

3.2 ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน กระช่อม และโคคาอีน เป็นต้น

3.3 ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที และเห็ดขี้ควาย เป็นต้น

3.4 ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน (อาจกด กระตุ้นหรือหลอนประสาทร่วมกัน) ได้แก่ กัญชา

4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก

4.1 ประเภทผื่น หรือ มอร์ฟีน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ผื่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และเพติดีน เป็นต้น

4.2 ประเภทบาบิทูเรทรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะมิบาร์บิทัล พาราลดีไฮล์ เมโปรบาเมท ไดอาซีแพม และคลอไดอาซีพอกไซด์ เป็นต้น

4.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ และวิสกี้ เป็นต้น

4.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน และเดกซ์แอมเฟตามีน เป็นต้น

4.5 ประเภทโคเคน ได้แก่ โคเคน และไบโคคา

4.6 ประเภทกัญชา ได้แก่ ใบกัญชา และยางกัญชา

4.7 ประเภทคัท เช่น ใบคัท และใบกระท่อม เป็นต้น

4.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลิน เมล็ดมอร์นิงโกลี่ ต้นลำโพง และเห็ดเมาบางชนิด เป็นต้น

4.9 ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด และบุหรี่ เป็นต้น

สาเหตุของการใช้ยาเสพติด

ภายหลังจากที่มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2501 ซึ่งมีผลบังคับเมื่อ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 ห้ามประชาชนทั่วประเทศสูบบุหรี่เพียงชนิดเดียว และก่อนที่ประกาศคณะปฏิวัติจะมีผลบังคับ ได้อนุญาตให้ผู้เสพติดฝิ่นมาขอจดทะเบียนเพื่อผ่อนผันให้เสพต่อไปได้อีก 6 เดือน ปรากฏว่ามีผู้มาลงทะเบียนแสดงการติดยาเสพติดทั่วประเทศ 70,985 คน แต่ก็ยังมีผู้แอบเสพโดยไม่มาลงทะเบียน ซึ่งคงมีจำนวนอีกไม่มาก เมื่อเหตุการณ์ล่วงเลยมาจนถึงปัจจุบัน ยาเสพติดนับได้ว่าเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างร้ายแรง ทั้งจำนวนผู้ติดยาเสพติดก็มากขึ้นนับกว่าล้านคน ซึ่งยาเสพติดที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ก็กลับมีเพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด มิได้มีแต่ฝิ่นอย่างเดียวเหมือนเช่นสมัยก่อน จึงได้มีการศึกษาค้นคว้าว่าเพราะสาเหตุใดที่ทำให้ผู้คนโดยเฉพาะเยาวชนไปเสพยาเสพติด ทั้ง ๆ ที่สมัยที่มีการเสพติดฝิ่นเพียงอย่างเดียว ปรากฏชัดว่าผู้ติดยาเสพติดมีอายุต่ำที่สุด 40 ปี แต่ปัจจุบันผู้ติดยาเสพติดหรือสิ่งเสพติดกลับมีอายุที่ลดลงอย่างน่าวิตก คือ ต่ำที่สุด 7 ปี และสูงสุดกลายเป็น 40 ปี และช่วงที่มีปัญหาที่น่าห่วงใยเพราะทรัพยากรอันมีค่าของประเทศกำลังอยู่ในอันตราย จำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันชี้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

สาเหตุที่ทำให้เยาวชน ตลอดจนผู้คนวัยอื่น ๆ หันไปเสพยาเสพติดที่หลายประการที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุจากการถูกชักชวน เยาวชนส่วนใหญ่มีสัญชาติญาณต้องการอยู่ร่วมกัน ต้องการได้รับการยกย่อง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ฉะนั้นถ้าเพื่อนฝูงชักชวนให้ลองย้อมซัดไม่ได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นเข้ากับเพื่อนไม่ได้ จึงทำให้เยาวชนต้องยอมใช้ยาเสพติดตามการชักชวนของเพื่อน ซึ่งมีหลักฐานสนับสนุนที่แน่ชัด โดยผลจากการศึกษาวิจัยของทางราชการ พบว่า เยาวชนติดยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูงมีถึงร้อยละ 77 ประกอบกับเยาวชนวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อย่างง่ายต่อการชักชวนมากขึ้น

2. สาเหตุจากอยากลอง ความอยากรู้อยากเห็น อยากลอง อยากรู้รสชาติ อยากสัมผัส เป็นสัญชาติญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยคิดว่าคงไม่ติดง่าย ๆ แต่เมื่อลองเสพยาเข้าไปแล้วมักจะติด เพราะยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีน ติดง่ายมาก เพียงเสพยาไม่กี่ครั้งก็ติดแล้ว

3. สาเหตุจากความกดดันในครอบครัว มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวหันไปใช้ยาเสพติดได้ ซึ่งความกดดันในครอบครัวมีแตกต่างกันไป เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ลูกเกิดความรำคาญใจที่เห็นสภาพเช่นนั้น พ่อแม่หย่าร้าง ต่างคนต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ พ่อแม่ที่ไม่เข้าใจลูกและพ่อแม่ที่แสดงออกในการรักลูกไม่เท่ากัน ทำให้เยาวชนที่หันไปใช้ยาเสพติด

4. สาเหตุทางกาย ความเจ็บป่วยทางกาย เนื่องจาก ต้องถูกผ่าตัดหรือเป็นโรคปวดศีรษะ เป็นโรคประสาท เป็นหืด ได้รับความทรมานทางกายมาก ผู้ป่วยต้องการบรรเทาพยายามช่วยตัวเองมานานไม่หาย จึงหันเข้าหายาเสพติดจนติดยาในที่สุด

5. สาเหตุจากความคณอง บุคคลประเภทนี้มีความอยากลอง ซึ่งรู้แน่แก่ใจว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความคณองเพราะเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัวอะไร ต้องการแสดงความเก่งกล้าอวดเพื่อน ขาดความยั้งคิด จึงชักชวนกันเสพยาจนติดในที่สุด

6. สาเหตุจากความจำเป็นในอาชีพบางอย่าง เช่น ผู้ทำงานกลางคืน นักดนตรี คนขับรถเมล์ คนขับรถบรรทุก ผู้ทำงานในสถานประกอบการ ผู้มีอาชีพเหล่านี้ใช้ยาเสพติด โดยหวังผลให้สามารถประกอบกิจการงานได้ ซึ่งบางคนใช้เพราะฤทธิ์ยาช่วยไม่ให้ง่วง บางคนใช้เพื่อย้อมใจให้เกิดความกล้า

7. สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจ คือ การไม่มีงานทำ หรือมีรายได้ไม่พอรายจ่าย รวมทั้งใช้จ่ายเงินเกินตัว แม้จะทราบว่ายาเสพติดผิดกฎหมาย แต่เพื่อความอยู่รอดของตนเองจึงยอมไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยขั้นแรกอาจเป็นเพียงคนช่วยส่งยาเสพติดแต่การอยู่ใกล้ซิดยาบ่อย ๆ ในที่สุดเป็นผู้ส่งยาและติดยา บางคนแม้จะมีพอกินพอใช้ คิดอยากรวยทางลัดก็เป็นทางให้ไปสู่อายาเสพติดได้

8. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากไม่น้อย มีความตั้งใจที่จะพยายามเลิกเสพ โดยเข้ารับการรักษาจากทั้งภาครัฐและเอกชน แต่เมื่อหายแล้วปรากฏว่าสังคมไม่ยอมรับ เช่น ในครอบครัวตนเองยังแสดงท่าทีดูถูกเหยียดหยามรังเกียจ หรือไปสมัครเข้าทำงานก็ถูกปฏิเสธ เนื่องจากมีประวัติเคยติดยาเสพติด คนเหล่านี้จำเป็นต้องมีชีวิตรอดอยู่รอด ดังนั้น เมื่อสังคมไม่ยอมรับจึงหันกลับไปอยู่ในสังคมยาเสพติดเช่นเดิม

9. สาเหตุจากอยู่ในแหล่งที่มียาเสพติด สถานที่อยู่อาศัย ที่อยู่ใกล้แหล่งที่มีการมั่วสุมยาเสพติดและค้ายาเสพติดก็อาจเป็นสาเหตุให้ถูกชักจูงหรือล่อลวงให้ติดยาเสพติดได้ง่าย

10. ขาดความรู้ในเรื่องยาและยาเสพติด คนบางคนทดลองใช้ยาเสพติดเพราะไม่รู้จักและไม่มีความรู้เรื่องยาเสพติด บางคนอาจเคยได้ยินโทษพิษภัยของยาเสพติด แต่ไม่รู้จักชื่อต่าง ๆ ที่ใช้เรียกอาจถูกหลอกให้ทดลองใช้และเกิดเสพติดขึ้นได้ เช่น คนส่วนใหญ่รู้ว่าเฮโรอีนเป็นยาเสพติดและไม่คิดจะลอง แต่หลายคนอาจไม่รู้ว่าผงขาว คือ เฮโรอีน เมื่อเพื่อนมาชักชวนมาให้ลองเสพผงขาวแล้วจะเที่ยวผู้หญิงสนุก จึงได้ลองเสพโดยไม่ทราบว่ามันจะเป็นเฮโรอีน นอกจากนี้ถ้าคนเรามีความรู้เรื่องการใชยาบ้างก็จะไม่ใช้ยาที่ไม่มีผลลาก

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 16-19 กล่าวถึง ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ดังนี้

1. ฝิ่น (Opium) เป็นสารประกอบชนิดหนึ่งซึ่งได้จากยางของผลฝิ่น ในเนื้อฝิ่นมีสารเคมีผสมอยู่มากมาย ซึ่งประกอบด้วยโปรตีน เกลือแร่ ยางและกรดอินทรีย์ เป็นแอลคาลอยด์ (Alkaloid) ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้ฝิ่นกลายเป็นสารเสพติดให้โทษที่ร้ายแรง ฝิ่นเป็นต้นตอของยาเสพติดร้ายแรง เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอีน อาการของผู้เสพ จิตใจเลือนลอยง่วง ซึม แก้วตาหรี พุดจาวกวน ความคิดเชื่องช้า ไม่รู้สึกหิว ซึพจรเต้นช้า

2. มอร์ฟีน เป็นแอลคาลอยด์ (Alkaloid) ของฝิ่นที่สำคัญที่สุด ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้ฝิ่นมีฤทธิ์เดชแห่งความมึนเมา เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขมมีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่น มีลักษณะเป็นเม็ด เป็นผง และเป็นก้อน

3. เฮโรอีน (Heroin) เป็นยาเสพติดที่ได้จากยาสังเคราะห์ทางเคมี จากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟีนกับสารเคมีบางชนิด เฮโรอีนออกฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 4-8 เท่า และออกฤทธิ์แรงกว่าฝิ่นประมาณ 30-90 เท่า โดยทั่วไปเฮโรอีน จะมีลักษณะเป็นผง สีขาว สีนวลหรือสีครีม มีรสขม ไม่มีกลิ่น อาการของผู้เสพ มีอาการปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก จุกแน่นในอก คล้ายใจ

จะขาด อ่อนเพลีย อย่างหนัก หนาว ๆ ร้อน ๆ นอนไม่หลับ ใจคอหงุดหงิด พุงसानมีนงประสาทเสื่อม ความจำเสื่อม

4. สารระเหย (Inhalnt) คือ สารที่ได้จากขบวนการสกัดน้ำมันปิโตรเลียมมีลักษณะเป็นไอระเหยได้ในอากาศ พบในกาเวลคเกอร์ ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน ยาล้างเล็บ อาการของผู้เสพจะมีอาการเคลิบเคลิ้ม ศีรษะเบาหวิว ตื่นเต้น พุดจาอ้อแอ้และเนื่องจากสารที่สูดดมเข้าไปทำให้เกิดอาการระคายเคืองต่อเยื่อภายในจมูก และปาก

5. กระท่อม (Kratom) ลักษณะเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางมีแกนเป็นเนื้อไม้แข็งใช้ใบเป็นลิ่งเสพติด อาการของผู้เสพ ทำงานไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ทนแดดไม่รู้ลึกร้อน ทำให้ผิวหนังไหม้ เกียมมีอาการมึนง ปากแห้ง นอนไม่หลับ ท้องผูก

6. โคเคน (Cocaine) เป็นยาเสพติดที่สกัดได้จากใบของต้นโคคา ซึ่งเป็นต้นไม้ที่ลึกลอบปลุกมากในประเทศแอฟริกาใต้ ที่พบมากในประเทศไทยมีลักษณะเป็นผงละเอียด สีขาวรสขมไม่มีกลิ่น และเป็นรูปผลึกเป็นก้อน อาการของผู้เสพ หัวใจเต้นแรงความดันโลหิตสูง ภาวะวณกระวาย ตัวร้อนมีไข้ นอนไม่หลับ มีอาการซึมเศร้า

7. ยาบ้า เป็นชื่อที่ใช้เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมี ประเภทแอมเฟตามีน (Amphetamine) ยาบ้าจัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมแบน ขนาดเล็ก อาการของผู้เสพ เมื่อเสพเข้าไปในระยะแรก จะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัวหัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั้น ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยา จะรู้สึกอ่อนเพลียมากกว่าปกติประสาทล้า ทำให้การตัดสินใจช้า และผิดพลาด ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม

โทษของการติดยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 16-19 ได้ระบุโทษของการติดยาเสพติด ไว้ดังนี้

1. ทำให้ร่างกายทรุดโทรม อ่อนแอ เกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย
2. ทำให้สมองเสื่อมโทรม เป็นบุคคลไร้ความสามารถ อาจจะติดโรคเอดส์ได้ ถ้าใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน ในกรณีที่เสพยาโดยวิธีฉีด เนื่องจากมีเลือดของผู้มีเชื้อเอดส์ค้างอยู่
3. ไม่สามารถบังคับใจตนเอง เป็นเหตุให้ทำผิดศีลธรรม หรือผิดกฎหมาย
4. เสียทรัพย์
5. สังคมรังเกียจ
6. มีความผิดทางกฎหมาย

ทฤษฎีการป้องกันยาเสพติด

สุชน จุลโมกซ์, 2541, หน้า 20–21 ได้กล่าวถึงทฤษฎีการป้องกันยาเสพติดเป็นทฤษฎีพื้นฐานของการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งยา ของ Nowlix (1975) ทฤษฎีนี้เน้นการลดความต้องการในการใช้ยาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกัน ให้ความสำคัญกับตัวบุคคลและระบบภาวะแวดล้อม โดยมีแนวคิดดังนี้

1. Atomistic Concept แนวคิดนี้เชื่อว่าการแก้ไข้ปัญหาของระบบใหญ่ได้ จำเป็นต้องแก้ไข้หรือเปลี่ยนแปลงระบบย่อยแต่ละระบบให้ดีเสียก่อน ในกรณีการป้องกันปัญหาเสพติด จำเป็นต้องสร้างหรือเปลี่ยนแปลงบุคคลแต่ละคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จึงจะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ โดยมีรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงในงานด้านการป้องกันปัญหาเสพติด หรือแนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันโดยการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล คือ

1.1 Socratic-Rational Model ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีเหตุผลพร้อมจะตอบสนองข้อวิจารณ์ใหม่ ๆ ทำให้บุคคลสามารถสร้างหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติอันเป็นผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันตามทฤษฎีนี้ ได้แก่การจัดทำข่าวสารแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองได้เข้าใจถึงปัญหา อันเนื่องมาจากการใช้ยาในทางที่ผิดและการพึ่งยา การหาวิทยาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ให้นักเรียน

1.2 Social-Psychological Model ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากอิทธิพลของบรรทัดฐานจากกลุ่มที่ตนผูกพันอยู่ การสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดความผูกพันทางอ้อมกับกลุ่มเพื่อน ครู และโรงเรียน เช่น จัดกลุ่มสัมพันธ์ ค่ายพักแรมทั้งในและนอกสถานที่โรงเรียน ริเริ่มตั้งสมาคมผู้ปกครองและครูเพื่อร่วมกันพัฒนาเยาวชน

2. Holistic Concept แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับสภาวะแวดล้อม โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงบุคคลโดยไม่เปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมย่อมทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมให้สอดคล้องและเกื้อหนุนต่อการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นในสังคมที่สลับซับซ้อน ศีลธรรมเสื่อมทราม การลดความต้องการการพึ่งยา แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันโดยการเปลี่ยนแปลงระบบภาวะแวดล้อม คือ

2.1 Liberal Model ทฤษฎีนี้เชื่อว่าในสังคมที่ซับซ้อน ศีลธรรมเสื่อม การสร้างความเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมจำเป็นต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคล และการดำเนินไปพร้อม ๆ กัน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โรงเรียนดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น โรงเรียนได้นำความรู้และวิชาการใหม่ ๆ ที่โรงเรียนประสบความสำเร็จออกเผยแพร่แก่ชุมชน หรือเชิญผู้แทนจากหน่วยงานในชุมชน เช่น สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สภาตำบล ผู้นำชุมชน เจ้าของหอพักและผู้ปกครองเป็น

คณะกรรมการร่วมกับโรงเรียน เพื่อหาแนวทางร่วมกันป้องกันและแก้ไขเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาในทางที่ผิด

2.2 Radical Model ทฤษฎีนี้เชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมแบบฉับพลันทันทีโดยการนำหลักจิตวิทยามวลชนมาใช้ เช่น การปลุกเร้าให้คนในชุมชนร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่

ไกร สอนสี, 2540, หน้า 81-82 ได้กล่าวถึง แนวทางในการป้องกันยาเสพติด ดังนี้

1. เร่งรัดและขยายการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดให้ครอบคลุม ทั้งเร่งรัดการปราบปรามผู้ค้ารายใหญ่และรายย่อยโดยมุ่งปราบปรามตัวการผู้ที่ทำให้ปัญหาขยายตัว ผู้สนับสนุนและผู้มีอิทธิพล

2. ส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมได้รับรู้และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเสพติดผ่านสื่อต่าง ๆ พัฒนาและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและวัฒนธรรม

3. ปรับปรุงสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

4. ปรับปรุงสนับสนุนเครื่องมือ ยานพาหนะที่ทันสมัยและเพียงพอ

5. มีการฝึกอบรมทบทวนเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายปฏิบัติทั้งในและนอกประเทศ

6. เน้นบทบาทของบิดามารดา โดยสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและวิธีการในการป้องกันยาเสพติดให้ครอบครัว

7. สนับสนุนให้เกิดกลุ่มในชุมชน มีการวางแผน

ทักษิณ ชินวัตร (2545 หน้า 6) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดว่า การดำเนินงานจะต้องตัดวงจรปัญหา 3 ประการ ดังนี้

1. การลดความต้องการตัวยาในกลุ่มผู้เสพ (Demand) โดยนำกลุ่มผู้ติดยาเข้ารับการบำบัดรักษา โดยแก้ไขกฎหมายให้ผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วย

2. การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply) เป็นการสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การปราบปราม การควบคุมสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด

3. การป้องกันกลุ่มผู้ที่ยังไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด Potential Demand เป็นการป้องกันผู้บริสุทธิ์ไม่ให้อยู่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการสร้างแนวทางในการสนับสนุนกิจกรรมที่สอดคล้อง กับพฤติกรรมและความสนใจของเยาวชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545, 20-21) กล่าวถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ 2 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การวิเคราะห์เงื่อนไขและสถานการณ์ในประเทศ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความเป็นเอกภาพ และประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ และพื้นที่ชายแดนของประเทศด้วย ทำให้ยากต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายา

2. ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม การปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เน้นการปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการดำเนินการให้เป็นไปในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการเพิ่มบทบาทของทุกฝ่าย ในสังคมให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาทุกขั้นตอน

กระทรวงยุติธรรม (2545, หน้า 8) กล่าวว่า การดำเนินงานด้านการควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติดเพื่อป้องกันยาเสพติด ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด 8 ประการ ดังนี้

1. การสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน
2. การควบคุมสารเคมีและสารตั้งต้น
3. การข่าว
4. การปราบปราม
5. การควบคุมตัวยาทดแทน
6. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
7. การอำนวยความสะดวกด้านการข่าวและปราบปรามยาเสพติด
8. ความร่วมมือระหว่างประเทศ

Retka (1982 อ้างอิงใน กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 78-79) กล่าวถึงการป้องกันขั้นพื้นฐานว่าการปราบปรามเป็นวิธีหนึ่งในการช่วยต้านป้องกัน แต่หลักของการป้องกันมี 2 ประการ ดังนี้

1. การป้องกันเพื่อมิให้คนใช้ยาในทีแรก (Primary Prevention)
2. กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อมิให้ผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพยาเสพติดอีก

ไพบูลย์ สุวรรณวารี (2545, หน้า 7) กล่าวถึง Nowlis นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบ 3 อย่างที่มีความสัมพันธ์กัน คือ คน ยา และสิ่งแวดล้อม โดยให้แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติดไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบศีลธรรม-กฎหมาย (The Legal-moral Model) แนวความคิดนี้มองปัญหา ยาเสพติดโดยให้ความสำคัญกับยา ซึ่งถูกจำแนกออกเป็นชนิดที่ปลอดภัยและชนิดที่เป็นอันตราย คำว่า ปลอดภัย หมายถึง กฎหมายหรือสังคมไม่ห้ามใช้ ดังนั้นวิธีการที่จะแยก ตัวยา ออกไปจากคน จึงใช้วิธีออกกฎหมายควบคุม การลงโทษ การออกคำเตือนเกี่ยวกับอันตราย ของยา การเพิ่มราคาของยาซึ่งมีผลต่อร่างกาย จิตใจและสังคมอย่างรุนแรง ก็จะช่วยยับยั้ง การใช้ยาลงได้ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยา บางชนิด ซึ่งแจ้งให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับยาในแง่กฎหมาย ตลอดจนบทลงโทษที่ทำให้คนกลัว

2. รูปแบบของสุขภาพอนามัย (The Public Health Model) แนวความคิดนี้มองปัญหา ยาเสพติดเป็นเรื่องของสุขภาพอนามัยหรือเป็นโรคภัยไข้เจ็บและมองว่ายาที่ก่อผลให้คนเกิดการ ติดยาได้เป็นปัญหาที่รุนแรง การเพิ่มราคาซื้อขายยาเสพติดให้สูงขึ้นหรือการทำให้สังคมลดการ ยอมรับยาหรือการควบคุมยาไม่ให้หาได้ง่ายจะเป็นแนวทางลดปัญหาการใช้ยาเสพติดได้ด้วย

3. รูปแบบจิตวิทยาสังคม (The Psycho-social Model) แนวความคิดนี้เชื่อว่าคน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดใน 3 องค์ประกอบ คือ คน ยา และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการใช้ยาและ ผู้ใช้ยาเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญและความสนใจ การที่แนวคิดนี้เน้นที่ตัวคนและบทบาทของ องค์ประกอบทางสังคม จึงได้เสนอว่า การแก้ไขปัญหาคควรให้ความสำคัญของความต้องการ ของบุคคลเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการทำข้อมูลการใช้ยาในทางที่ถูก

4. รูปแบบสังคม-วัฒนธรรม (The Social-cultural Model) แนวความคิดนี้เน้น สิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาก ดังนั้นจะต้องมีการปรับปรุง สังคมให้เหมาะสมกับบุคคล และความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ โดยเฉพาะด้าน การศึกษาลดความเคร่งครัดและความไม่เป็นกันเอง แต่มุ่งคำนึงถึงนักเรียนในฐานะเป็นมนุษย์ ให้มากขึ้นบริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการทางสังคมอื่น ๆ ควรจะได้คำนึงถึงผู้รับบริการให้ มากขึ้น การออกกฎหมายควบคุมพฤติกรรมของคนจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2545, หน้า 3 กล่าวถึงหลักการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ การป้องกันพฤติกรรมการใช้ยาของมนุษย์ที่เกิดจากการคิดฟุ้งยาและหวังผลจากฤทธิ์ยา ซึ่งบุคคลในข่ายที่ต้องป้องกันไม่ให้มีพฤติกรรมใช้ยาเสพติดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ดังนี้

1. กลุ่มที่ยังไม่เคยใช้ยาเสพติด และยังไม่เริ่มใช้ยา
2. กลุ่มที่เคยใช้ยา ซึ่งจำแนกออกไปได้เป็นพวกที่เคยลองใช้แล้วเลิก พวกที่ใช้เป็นครั้งคราว พวกที่ใช้บ่อย ๆ เป็นประจำแต่ยังไม่ถึงขั้นติดยา และพวกที่ติดยาแล้ว
3. กลุ่มที่ใช้ยาเป็นประจำหรือติดยาที่ผ่านการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยามาแล้ว เนื่องจากบุคคลทั้งสามกลุ่มโอกาสที่จะเป็นผู้ใช้ยาและติดยาในอนาคตได้เช่นเดียวกัน กิจกรรม

ขอบข่ายงานป้องกันจึงจำเป็นต้องครอบคลุมบุคคลทั้งสามกลุ่ม โดยที่ผู้ดำเนินงานป้องกัน เป้าหมายแต่ละกลุ่มจะต้องกำหนดมาตรการและวิธีการให้แตกต่างกันออกไปเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2554, หน้า 56 ได้ให้ความหมายของการป้องกันยาเสพติดว่า กระบวนการที่ดำเนินการล่วงหน้า โดยการอบรม เลี้ยงดู ให้การศึกษาข้อมูลข่าวสารและความรู้ทั้งในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กันในเรื่องคุณภาพชีวิต ยา และยาเสพติด การป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชนให้รอดพ้นจากยาเสพติดด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันแก่บุคคลให้มีความสามารถที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรค และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในช่วงชีวิต รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมใกล้ตัวที่มีส่วนผลักดันให้กลุ่มเป้าหมายไปใช้ยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2545, หน้า 31 กล่าวว่า การป้องกันยาเสพติดโดยการใช้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดิน กล่าวคือ ต้องให้คนทั้งชาติช่วยกัน และรู้ถึงภัยของชาติในทุกด้านมีอยู่จริง การปลุกเร้าให้คนในชาติเกิดความรัก ความสามัคคี โดยกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติด เน้นการดำเนินงาน 3 ประการ ดังนี้

1. การป้องกันยาเสพติด
2. การปราบปรามยาเสพติด
3. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

การแก้ไขปัญหายาเสพติด

กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป., หน้า 77 กล่าวว่า ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นได้โดยมีสถานการณ์สองอย่างประกอบกัน คือ มีผู้ต้องการใช้ยาอยู่ในสังคม กับมีตัวยาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองส่วนนี้ ต่างฝ่ายต่างก็ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันแบบลูกโซ่ ดังนั้น การแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงต้องดำเนินการกับองค์ประกอบทั้งสองอย่างไปพร้อม ๆ กัน คือ การลดปริมาณความต้องการยาเสพติดลง (Demand Reduction) ในขณะที่เดียวกันต้องลดปริมาณของยาเสพติดในตลาดด้วย (Supply Reduction)

สุรศักดิ์ โควสุภัทร์, 2545, หน้า 2 กล่าวถึง แนวทางการแก้ปัญหายาเสพติด โดยมีแนวทางที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การป้องกันตนเอง เป็นการให้วัยรุ่นและเยาวชนพยายามศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้รู้จักโทษและพิษภัยของยาเสพติด

2. การป้องกันโดยครอบครัว หมายถึง พ่อแม่ ผู้ปกครองมอบความรัก ความอบอุ่น ให้แก่บุตรหลานของตนเอง การมีเวลาให้แก่ลูก เพื่อให้ลูกจะได้มีโอกาสขอคำปรึกษาแนะนำในการ แก้ปัญหาชีวิตของตน

3. การป้องกันโดยชุมชน หมายถึง ทุกคนในชุมชนต้องมีส่วนร่วมที่จะช่วยกันทำให้ ชุมชนปราศจากยาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2544, หน้า 9-10) ได้กล่าวถึงมาตรการในการเอาชนะปัญหา ยาเสพติด 7 ประการ ดังนี้

1. การสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดน
2. การแก้ไขปัญหาคาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่
3. การรณรงค์ป้องกันยาเสพติด
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
5. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
6. การปราบปรามยาเสพติด
7. การบริหารจัดการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 78-79) ได้กล่าวถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ 2 มาตรการ ดังนี้

1. มาตรการระยะสั้น คือ การลดปริมาณยา เพื่อจำกัดปริมาณยาเสพติดที่ผู้ติดยา ต้องการใช้ให้น้อยลง
2. มาตรการระยะยาว คือ การให้การศึกษาแก่ประชากรกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ยาเพื่อไม่ให้ ใช้ยานอกวัตถุประสงค์ทางการแพทย์ เพื่อลดความต้องการยาในสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรรณิกา ศรีสัตย์รสนา (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตาม มาตรการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญ ในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดกลาง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการ ป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จังหวัด ขอนแก่น ผลการศึกษาปรากฏว่า มีสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ใน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงาน ปีละ 1 ครั้ง

อัปสร สุระโชติ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาปรากฏว่า การปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

พูนสุข นิติวัดนะ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามบุคลากรในโรงเรียน ลักษณะชุมชนใกล้ที่ตั้งโรงเรียน และขนาดของโรงเรียน ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูฝ่ายปกครองและครูแนะแนว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามบุคลากรในโรงเรียน ลักษณะชุมชนใกล้ที่ตั้งโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น ผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามบุคลากรในโรงเรียน และลักษณะชุมชนที่ตั้งใกล้โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มานพ ชื่นภักดี (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อศึกษาความคิดเห็นการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานนโยบายการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผลการศึกษาปรากฏว่า แม้สถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการตามยุทธศาสตร์ 9 ประการ การใช้มาตรการเด็ดขาด การดำเนินงานด้วยวิธีต่างๆไม่อาจที่จะทำให้จำนวนนักเรียนที่ใช้ยาเสพติดหมดไปได้ เพราะยาเสพติดสามารถหาซื้อได้ง่าย ราคาถูก มีผู้ผลิตและผู้จำหน่ายมากมาย การให้ความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบอาจไม่ได้รับความปลอดภัย

ปริญญา มงคลคุณ และคณะ (2545) รายงานเกี่ยวกับโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการรายงานพบว่า

ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ พบว่าในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการเยาวชนโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ จังหวัดและความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชนอยู่ในระดับมาก

ด้านปัจจัยดำเนินโครงการ พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินโครงการมีความพร้อม ความพอเพียง ความสามารถ ความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยดำเนินโครงการพบว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก

ด้านผลการดำเนินโครงการพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2544 มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเป้าหมายทุกเป้าหมายอยู่ในระดับมาก

บุญเรือง วัจแจ่ม (2546) การประเมินโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา ประจำปีการศึกษา 2545 วัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการดำเนินงานของโครงการ ในด้านผลผลิตซึ่งเป็นการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนและเปรียบเทียบผลการประเมิน ตลอดจนทราบปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการประเมินของครู พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการแสดงพฤติกรรมในระดับดี ในแทบทุกคุณลักษณะ ยกเว้นคุณลักษณะที่ 4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมในระดับพอใช้ ทั้งนี้ นักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมสูงสุดระดับดี ในคุณลักษณะที่ 11 การปลดปล่อยสติให้โทษ ในส่วนของปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงาน ประกอบด้วย การขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ที่โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แล้วควรขอรับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ด้วย ปัญหากิจกรรมที่มีมากเกินไปจนทำให้นักเรียนไม่สนใจร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร และกระทบเวลาเรียน ปัญหาบุคลากรที่รับผิดชอบงานขาดการประสานงานที่ดีนั้น ควรให้ครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการทุกขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบการสรุปผลการดำเนินงานและการประเมินผล ภายหลังจากที่โครงการสิ้นสุดลงเป็นสิ่งที่ควรทำ

กิจกรรมที่ควรจัดเพิ่มเติม ได้แก่ กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ โดยเปิดให้นักเรียน เป็นวิชาเลือก

ต่าย เชียงฉี (2546) รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การวางแผนป้องกันแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีกรรมการดำเนินการประกอบไปด้วย ผู้บริหาร กรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง-ชุมชน คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วยครูฝ่ายแนะแนว ครูที่ปรึกษา เพื่อนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน กิจกรรมดำเนินงานได้แก่ สอดแทรกในการสอน อบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะชีวิต ความร่วมมือบ้านกับชุมชน เช่น ออกเยี่ยมบ้าน เชิญผู้ปกครอง มาประชุม กิจกรรมศิลปะดนตรี เพื่อนเตือนเพื่อน จัดค่ายคุณธรรม ครอบครัวยุติธรรม- โรงเรียนอบอุ่น กีฬา ลูกเสือ-เนตรนารี ตรวจหอพัก ตรวจสารเสพติด คัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มค้า จัดทำฐานข้อมูลได้ ดูได้ตลอดเวลา และนำ ผลการประเมินมาวางแผนปรับปรุงแก้ไข กำหนดเป็นนโยบายต่อไป

สิทธิชัย จันทะบุตรศรี (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกะทิงกริยะ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และเปรียบเทียบการดำเนินงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอกะทิงกริยะ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาปรากฏว่า ปัญหายาเสพติดใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกะทิงกริยะ จังหวัด ร้อยเอ็ด มีปัญหาในระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

บุษริน เพ็งบุญ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครู นักเรียนและปัจจัยที่ เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี ผลการศึกษาปรากฏว่า ครูให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน ป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษาในระดับค่อนข้างมาก ขณะที่การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและปฏิบัติมากในด้านการลดปัจจัยเสี่ยงและการบริหารจัดการ การจัดทำโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้รับผิดชอบโครงการ/ผู้บริหารจะต้องมีความ พยายามในการจัดทำโครงการ

เสนอ รัมพณีนิล (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและประชาชน จังหวัดหนองคาย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและประชาชน จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดหนองคาย จำนวน 210 คน และประชาชน จำนวน 15 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด โดยคัดแยกผู้เสพเข้ารับการรักษาโดยไม่มีความผิด ส่วนพื้นที่ชายแดนโดยการสกัดกั้น สืบสวนหาข่าวติดตามความเคลื่อนไหวของนักค้ายาเสพติด โดยประสานกับประชาชนในพื้นที่ในการรายงานข้อมูล ทั้งนี้ได้เฝ้าอำนวยให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดในพื้นที่เมื่อกลับคืนสู่สังคม ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดคือ พื้นที่ชายแดนมีระยะทางห่างไกลจึงยากต่อการลาดตระเวนป้องกัน ประกอบกับมีข้อจำกัดด้วยงบประมาณและบุคลากร เครื่องมือเทคโนโลยีในการคัดกรองผู้ติดยาเสพติดออกมาบำบัดรักษา การสืบสวนแหล่งผลิตแหล่งค้าที่มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ไม่กล้าแจ้งข้อมูลเนื่องจากเกรงกลัวอันตราย การป้องกันยาเสพติดในส่วนประชาชน โดยได้รับความรู้ถึงโทษและพิษภัยจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานทางราชการ การดูแลเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยดีและเป็นธรรม มีการสนับสนุนอาชีพ ทั้งนี้ได้มีส่วนช่วยเหลือทางราชการโดยการเป็นวิทยากร

บัวแหว โคตรนรินทร์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2 ผลการศึกษาปรากฏว่า ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ น้อย

กชกรณ์ ศุภกาญจน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และรูปแบบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการ การป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาปรากฏว่า การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้รับทราบ

สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ดาวินท์ วิมลสุตร์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาปรากฏว่า โดยรวมมีสภาพในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง

ละเมย สิมมาสุต (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลการศึกษาปรากฏว่า ข้าราชการครูมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการดำเนินงานยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการดำเนินงานยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สมนึก จุลนาง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และ เขต 2 อยู่ในระดับมาก บุคลากรประเภทต่างกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 บุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ศิริณี วิจิตรเกษม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเขตเทศบาลเมืองคูคต ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนเขตเทศบาลเมืองคูคต ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านบริบท (Context) พบว่าผู้บริหาร เจ้าหน้าที่เทศบาลและคณะกรรมการ ศตศ. ชุมชน ทั้ง 19 แห่ง ได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานเป็นอย่างดี

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) พบว่า ขาดความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานในทุกด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า กระบวนการดำเนินงานโครงการของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการ ศตศ.ชุมชน ในภาพรวมมีการเตรียมการที่เหมาะสม

4. ด้านผลผลิต (Product) พบว่า การประเมินในภาพรวม พบว่าแม้จะดำเนินงานโครงการเป็นปีแรก แต่สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จเป็นไปตามแผนที่วางไว้เป็นส่วนใหญ่ แต่วัตถุประสงค์ในการลดการแพร่ระบาดของและการสร้างชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยเสถียร ยังไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้

เฉลิมพงษ์ พงษ์จันทา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

วิมลสิริ บุญโญปกรณ์ (2556) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาและหัวหน้างานปกครองของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาสูงสุดจบปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี ส่วนมากเคยได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษามาแล้ว สภาพทั่วไปของสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขและมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปัญหาการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

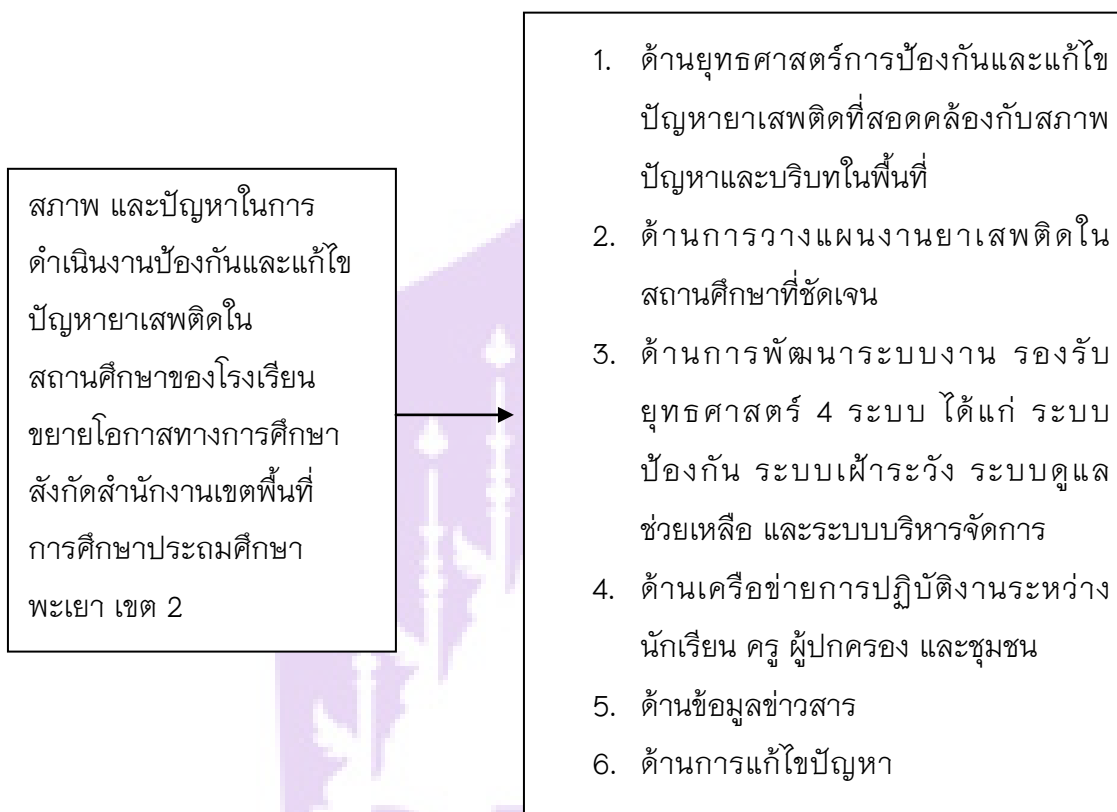
Stokely (1978, หน้า 6,026-6,027) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน สำหรับการป้องกันยาเสพติดในเบื้องต้น เพื่อประเมินผลการป้องกันยาเสพติด ซึ่งดำเนินงานร่วมกันโดยโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ โดยประเมินจากผลที่ได้รับและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประสานสัมพันธ์ของชุมชน มีปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย

Blume (1991) ได้ศึกษาถึงรูปแบบการแก้ไขปัญหาคาติโคโคน่าและยาเสพติดอื่น ๆ ในสถานศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. เน้นทฤษฎีไปสู่การแนวปฏิบัติ อธิบายถึงลักษณะพื้นฐานของโครงการดำเนินงาน
2. การสำรวจวิถีชีวิตของชุมชน ในปัญหายาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน ความพยายามที่จะแก้ปัญหายาเสพติดและแนวทางป้องกันในระยะยาว
3. นำเสนอรูปแบบของการแก้ไขที่ได้ผล เน้นที่การแก้ไขปัญหาคาติโคโคน่าเป็นรายบุคคล แหล่งที่มาของยาเสพติดในชุมชน สรุปข้อผิดพลาดในการแก้ไขที่ผ่านมา อธิบายถึงการออกฤทธิ์ของสารเคมีในร่างกายให้เป็นที่เข้าใจ
4. เสนอเรื่องราวของปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาว่านักเรียนเสพยาชนิดใด และยานั้นแสดงปฏิกิริยาอย่างไร
5. ได้เสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยใช้ยุทธศาสตร์การป้องกันการลดความรุนแรงของยาเมื่อเข้าสู่ร่างกาย การโน้มน้าวให้เห็นพิษภัยของยาเสพติด สนับสนุนให้ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แทนการไปเสพยาเสพติด การให้กำลังใจ ยกย่องแก่ผู้ที่สามารถเลิกยาเสพติดได้ และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

จากสรุปผลการวิจัยในเรื่องของการประเมินโครงการและการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่วนมากมีผู้วิจัยเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด สภาพและปัญหายาเสพติดในโรงเรียน การหารูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด และการประเมินโครงการประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน แต่ยังไม่พบว่าผู้วิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยศึกษาสภาพ และปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 34 คน และครู จำนวน 609 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 โดยการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของ Krijcie & Morgan. จำนวน 208 คน

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดแบบเจาะจงเป็นผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นทั้งหมด มีจำนวน 34 คน

ขั้นตอนที่ 2 ในส่วนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเทียบสัดส่วนจากตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krijcie & Morgan, 1970, p. 28) จำนวน 208 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดย แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และบริบทในพื้นที่

2. ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษาที่ชัดเจน

3. ด้านการพัฒนาระบบงาน รองรับยุทธศาสตร์ 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบ ฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา

โดยแบ่งแบบประเมินผลออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ การศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติงาน และปัญหาการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านการวางแผนงาน ด้านการพัฒนาระบบงาน ด้านเครือข่าย ด้านข้อมูลข่าวสารด้านการ แก้ไขปัญหา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Method)

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544, หน้า 208-212) จำนวน 48 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ด้านระดับการปฏิบัติงาน

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน มาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน น้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงาน น้อยที่สุด

ด้านปัญหาการดำเนินงาน

5 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานมาก

3 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานน้อย

1 หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์ ด้านการวางแผนงาน ด้านการพัฒนาระบบงาน ด้านเครือข่าย ด้านข้อมูลข่าวสารด้านการแก้ไข ปัญหา โดยให้(ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง) เขียนเชิงพรรณนาตามความคิดเห็นของแต่ละคน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นการ ประเมินผลสภาพและปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและบริบทในพื้นที่ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษาที่ชัดเจน

2.2 ด้านการพัฒนาระบบงาน รองรับยุทธศาสตร์ 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ

2.3 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

2.4 ด้านข้อมูลข่าวสาร

2.5 ด้านการแก้ไข้ปัญหา

3. สร้างแบบสอบถามการดำเนินงานฉบับร่างให้มีความครอบคลุมกรอบแนวคิดของ การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามการดำเนินงานที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

โดยใช้วิธีหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ลงความคิดเห็นและให้คะแนนตามเกณฑ์ (สุวิมล ติรกานันท์, 2543, หน้า 128-129) ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้
 - 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าคำถามได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่ได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ระบุ
5. นำแบบสอบถามการดำเนินงานที่ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

5.1 ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา

5.2 นายพงศธร ช่างปัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงใหม่ เขต 4

5.3 นายวิจิตร สมศรีวัฒนา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสถาน

ได้ตรวจพิจารณาแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อวิจารณ์เสนอแนะ จากนั้นนำไปให้คณะกรรมการควบคุมตรวจและพิจารณาอีกครั้งเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง

6. นำแบบสอบถามการดำเนินงานที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาประสิทธิภาพ โดยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมณ์, 2546, หน้า 207-208) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

7. จัดทำเป็นแบบสอบถามการดำเนินงานฉบับจริง แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 242 ชุด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนหนังสือรับรองจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อขอความความร่วมมือและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

2. นำหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ไปแสดงต่อผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

3. นำแบบสอบถามการดำเนินงานแจกไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยตรวจแบบสอบถามการดำเนินงานที่ได้กลับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามการดำเนินงานแล้วตรวจให้คะแนน หากไม่สมบูรณ์จะทำการคัดออก

5. นำแบบสอบถามการดำเนินงานทั้งหมดที่ตรวจสอบความเรียบร้อย และมีความสมบูรณ์ของการตอบแล้วตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

6. ข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์สถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการดำเนินงานมาดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน แล้วแปลผลโดยเทียบเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51–5.00 มีสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51–4.50 มีสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51–3.50 มีสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51–2.50 มีสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.50 มีสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายน้อยที่สุด

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาดำเนินการวิเคราะห์ โดยเป็นการเขียนเชิงพรรณนา

2. สถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

2.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) โดยใช้สูตร (Rovinelli and Hambleton, 1977 อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 249) ได้ค่า IOC 1.0

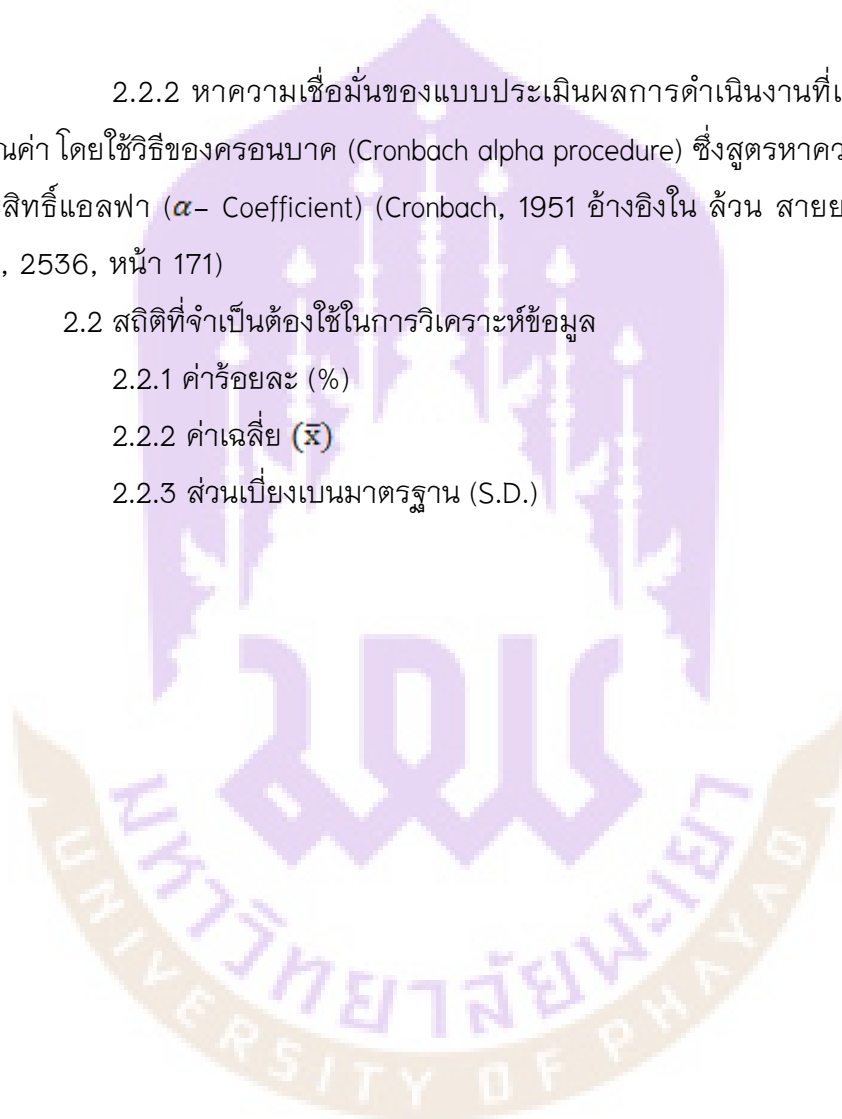
2.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach alpha procedure) ซึ่งสูตรหาค่าความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (Cronbach, 1951 อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 171)

2.2 สถิติที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 ค่าร้อยละ (%)

2.2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x})

2.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายความเรียงดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการวางแผนงานยาเสพติด ด้านการพัฒนาระบบงาน ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการแก้ไขปัญหายา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการวางแผนงานยาเสพติด ด้านการพัฒนาระบบงาน ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการแก้ไขปัญหายา

ตอนที่ 1 แสดงวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ดังแสดงในตารางที่ 1-3

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	138	57.00
หญิง	104	43.00
รวม	242	100.00

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 242 คน เป็นเพศชาย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 เพศหญิง จำนวน 104คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	122	50.40
ปริญญาโท	120	49.60
รวม	242	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 242 คน มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 มีคุณวุฒิปริญญาโท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
3. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	34	13.60
ครู	208	86.40
รวม	242	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 242 คน เป็นครู จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 ผู้อำนวยการ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4-10

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	3.93	.50	มาก	4
2	ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา	3.86	.62	มาก	6
3	ด้านการพัฒนาระบบงาน	3.95	.59	มาก	2
4	ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน	3.94	.57	มาก	3
5	ด้านข้อมูลข่าวสาร	3.91	.58	มาก	5
6	ด้านการแก้ไขปัญหา	4.03	.69	มาก	1
	ภาพรวม	3.86	.48	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า ภาพรวมสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=4.03$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบงาน ($\bar{X}=3.95$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.86$) ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.96	.64	มาก	3
2	มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.83	.69	มาก	6
3	มีการนำผลปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูล เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.92	.71	มาก	4
4	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.81	.73	มาก	7
5	วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.84	.87	มาก	5
6	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่	4.07	.70	มาก	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
7	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.12	.67	มาก	1
ภาพรวม		3.93	.50	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$ รองลงมา คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่ มีสภาพการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) และรายการที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการกำหนด ยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.94	.79	มาก	4

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
2	มีโครงการตามนโยบายของสถานศึกษาเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.85	.78	มาก	6
3	มีโครงการตามนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.89	.83	มาก	5
4	บุคลากรและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.84	.71	มาก	7
5	มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.00	.82	มาก	1
6	มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.95	.76	มาก	3
7	ดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.99	.82	มาก	2
8	มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3.61	.91	มาก	9
9	มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา	3.71	.84	มาก	8
ภาพรวม		3.86	.62	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษาภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ ดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) และรายการที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบงาน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ	3.83	.87	มาก	6
2	มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	4.17	.73	มาก	2
3	มีกิจกรรมด้าน การให้คำปรึกษากับนักเรียนในสถานศึกษา	3.96	.87	มาก	5
4	มีการสอนทักษะชีวิต และสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.23	.75	มาก	1
5	มีการสร้างนวัตกรรม โครงการ และกิจกรรม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.65	.84	มาก	8
6	มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.68	.85	มาก	7
7	ในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด	4.09	.76	มาก	3
8	มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.02	.73	มาก	4
ภาพรวม		3.95	.59	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบงาน ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสอนทักษะชีวิต และสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) รองลงมา คือ มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างนวัตกรรมโครงการ และกิจกรรม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ($\bar{X}=3.65$) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.90	.74	มาก	6
2	เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.89	.75	มาก	7
3	มีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย	4.03	.79	มาก	2
4	มีครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา	4.00	1.02	มาก	4
5	มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา	4.06	.91	มาก	1
6	เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา	3.71	.87	มาก	9
7	เครือข่ายชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ฝ้าระวังปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.86	.84	มาก	8

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
8	ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานศึกษา	3.97	.76	มาก	5
9	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา	4.01	.77	มาก	3
ภาพรวม		3.94	.57	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.06) รองลงมา คือ มีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.03) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา (\bar{X} =3.71) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานให้ ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง	3.92	.72	มาก	3
2	โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มด้า ยาเสพติด	4.08	.75	มาก	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3	มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาใน การดำเนินงาน	3.98	.73	มาก	2
4	มีการบันทึกผล การดำเนินงาน และรายงานผล อย่างต่อเนื่องแก่สถานศึกษา	3.82	.74	มาก	4
5	มีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ทุก ๆ ด้านของ สถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก	3.78	.75	มาก	6
6	ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสฟ กลุ่มติด และกลุ่ม ค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	3.81	.91	มาก	5
7	มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของ นักเรียนกลุ่มเสฟ กลุ่มติดและกลุ่มค้ายาเสพติดให้ ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	3.98	.72	มาก	2
ภาพรวม		3.91	.58	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสฟ กลุ่มติด กลุ่มค้ายาเสพติด มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) รองลงมา คือ มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน และมีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสฟ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) และรายการที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ทุกๆด้านของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก ($\bar{X}=3.78$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการดำเนินงานของผู้บริหาร และ ครูในสถานศึกษา ตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไขปัญหายา

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สถานศึกษาไม่มีนโยบายในการ ไล่นักเรียนออก	4.13	.87	มาก	3
2	มีการส่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดใน สถานศึกษา เข้ารับการบำบัดรักษา	3.60	1.17	มาก	8
3	มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงใน สถานศึกษา	4.05	.88	มาก	6
4	สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับ กับยาเสพติด	4.12	.86	มาก	4
5	มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.14	.83	มาก	2
6	โรงเรียนมีมาตรการในการติดตามพฤติกรรม รายงานผล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ต่อเนื่องทุกระดับ	4.16	.76	มาก	1
7	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.03	.90	มาก	7
8	นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น หลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา	4.06	.82	มาก	5
ภาพรวม		4.03	.69	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไขปัญหายา ภาพรวมมีสภาพการดำเนินงาน

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีมาตรการในการติดตามพฤติกรรมรายงานผล บัณฑิต และช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกระดับ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) รองลงมา คือ มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสถานศึกษา เข้ารับการบำบัดรักษา ($\bar{X}=3.60$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดง ในตารางที่ 11-17

ตาราง 11 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบาย	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.26	.88	น้อย	1
2	ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา	2.13	.89	น้อย	3
3	ด้านการพัฒนาระบบงาน	2.14	.84	น้อย	2
4	ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน	2.03	.77	น้อย	5
5	ด้านข้อมูลข่าวสาร	2.04	.82	น้อย	4
6	ด้านการแก้ไข้ปัญหา	2.02	.92	น้อย	6
ภาพรวม		2.06	.78	น้อย	

จากตาราง 11 พบว่า ภาพรวมของปัญหาในการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาตามนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X}=2.26$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบงาน ($\bar{X}=2.14$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหายา ($\bar{X}=2.02$) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.39	1.06	น้อย	2
2	มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.40	1.04	น้อย	1
3	มีการนำผลปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.28	.95	น้อย	4
4	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.36	1.10	น้อย	3
5	วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.06	.96	น้อย	7

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
6	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหา และบริบทในพื้นที่	2.11	.97	น้อย	6
7	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.22	1.11	น้อย	5
ภาพรวม		2.26	.88	น้อย	

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภาพรวม มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.40$) รองลงมา คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.39$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.06$) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.18	.93	น้อย	2
2	มีโครงการตามนโยบายของสถานศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.16	1.11	น้อย	4
3	มีโครงการตามนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.04	.99	น้อย	9
4	บุคลากรและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.15	1.00	น้อย	5
5	มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.07	.97	น้อย	8
6	มีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.14	1.07	น้อย	6
7	ดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.08	.99	น้อย	7
8	มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานที่ชัดเจน	2.19	.94	น้อย	1
9	มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.17	1.02	น้อย	3
ภาพรวม		2.13	.89	น้อย	

จากตาราง 13 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา ภาพรวมมีปัญหา ในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการ ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.19$) รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการ ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.18$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีโครงการตามนโยบาย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการ ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.04$) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบงาน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแล ช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ	2.21	1.05	น้อย	1
2	มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง	2.19	1.06	น้อย	3
3	มีกิจกรรมด้าน การให้คำปรึกษากับนักเรียนใน สถานศึกษา	2.09	1.02	น้อย	5
4	มีการสอนทักษะชีวิต และสร้างเจตคติที่ดีในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.05	.92	น้อย	6
5	มีการสร้างนวัตกรรม โครงการ และกิจกรรม ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.19	.96	น้อย	3
6	มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.20	.97	น้อย	2

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
7	ในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด	2.02	.93	น้อย	7
8	มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับแผนพัฒนางานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.13	.94	น้อย	4
ภาพรวม		2.14	.84	น้อย	

จากตาราง 14 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบงาน ภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.21$) รองลงมา คือ มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.20$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.02$) ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.12	.90	น้อย	2
2	เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	2.19	.99	น้อย	1
3	มีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย	1.95	.85	น้อย	7
4	มีครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา	1.99	.97	น้อย	6
5	มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา	1.89	.91	น้อย	9
6	เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา	2.11	.86	น้อย	3
7	เครือข่ายชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ฝ้าระวังปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	2.08	.88	น้อย	4
8	ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา	2.03	.88	น้อย	5
9	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	1.91	.91	น้อย	8
ภาพรวม		2.03	.77	น้อย	

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.19$) รองลงมาคือ

มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.12$) และรายการที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.89$) ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง	1.95	.97	น้อย	6
2	โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติต กลุ่มค้า ยาเสพติด	2.06	1.00	น้อย	3
3	มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน	2.03	.87	น้อย	4
4	มีการบันทึกผล การดำเนินงาน และรายงานผลอย่างต่อเนื่องแก่สถานศึกษา	2.06	.94	น้อย	3
5	มีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ทุก ๆ ด้านของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก	1.96	.83	น้อย	5
6	ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติต และกลุ่มค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	2.13	.97	น้อย	2
7	มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติต และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	2.14	1.00	น้อย	1
ภาพรวม		2.04	.82	น้อย	

จากตาราง 16 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านข้อมูลข่าวสาร ภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย ทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.14$) รองลงมา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.13$) และ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.95$) ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไข้ปัญหา

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สถานศึกษาไม่มีนโยบายในการ ไล่นักเรียนออก	2.16	1.11	น้อย	1
2	มีการส่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดใน สถานศึกษา เข้ารับการบำบัดรักษา	2.02	1.04	น้อย	4
3	มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงใน สถานศึกษา	1.97	.90	น้อย	6
4	สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับ กับยาเสพติด	1.95	.98	น้อย	8
5	มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	1.98	.97	น้อย	5

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
6	โรงเรียนมีมาตรการในการติดตามพฤติกรรม รายงานผล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ต่อเนื่องทุกระดับ	1.96	1.03	น้อย	7
7	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	2.06	1.16	น้อย	3
8	นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น หลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา	2.10	1.14	น้อย	2
ภาพรวม		2.02	.92	น้อย	

จากตาราง 17 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแก้ไขปัญหายา ภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สถานศึกษาไม่มีนโยบายในการไล่นักเรียนออก มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.16$) รองลงมา คือ นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.10$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.95$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหา

1. มียุทธศาสตร์ที่ให้เลือกไม่หลากหลาย (f=25)
2. ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ (f=20)
3. นโยบายของสถานศึกษาไม่ชัดเจน (f=15)

4. ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไม่ครอบคลุมถึงสภาพปัญหาและบริบท (f=13)

5. นโยบายภาครัฐและสถานศึกษายังไม่สอดคล้องกัน (f=12)

6. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ไม่เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (f=10)

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1. ควรกำหนดยุทธศาสตร์ หลาย ๆ ยุทธศาสตร์ให้เลือกใช้ (f=15)

2. เชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ สู่ยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (f=10)

3. ควรมีการระดมความคิดจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้การกำหนดยุทธศาสตร์ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของบริบท (f=6)

2. ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา

ปัญหา

1. โครงการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ (f=25)

2. การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด (f=17)

3. ระบบ กลไก แผนกำกับติดตามการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจน (f=14)

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1. ควรมีโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ (f=26)

2. ให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น (f=18)

3. ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และมีการกำกับติดตามที่ชัดเจน ต่อเนื่อง (f=17)

4. ไม่มีการระดมทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่ง (f=15)

3. ด้านการพัฒนาระบบงาน

ปัญหา

1. สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดเท่าที่ควร (f=29)

2. ขาดการพัฒนาางาน ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง (f=23)

3. การพัฒนาางานยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน (f=18)

4. ขาดงบประมาณในการพัฒนาระบบงาน (f=13)

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. ทุกฝ่ายควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งใน และนอกสถานศึกษา ให้รัดกุม ปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด (f=22)
2. ควรพัฒนางานให้ต่อเนื่อง และมีกิจกรรมให้นักเรียนมากขึ้น (f=20)
3. สถานศึกษาควรมีการพัฒนางานครอบคลุมให้ครบทุกด้าน (f=18)
4. หางบประมาณเพิ่มเติมจากภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาระบบงาน (f=13)

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ปัญหา

1. ไม่มีครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา (f=31)
2. ขาดผู้ประสานงานในการสร้างเครือข่าย (f=25)
3. เครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อยเกินไป (f=22)
4. ไม่มีเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา (f=13)
5. เวลาในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและเครือข่ายไม่ตรงกัน (f=7)

แนวทางการแก้ไขปัญหา

1. สถานศึกษาควรมีการจัดครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา (f=31)
2. เปิดโอกาสให้เครือข่ายมีบทบาทในการดำเนินงานมากขึ้น (f=23)
3. สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา โดยหาผู้ประสานงานในการสร้างเครือข่าย (f=20)
4. จัดทำตารางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้เชื่อมโยง กับทุกเครือข่าย (f=14)

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร

ปัญหา

1. การปกปิดข้อมูลของผู้ปกครอง ผู้ปกครองขาดการยอมรับและให้ข้อมูลที่แท้จริง เพื่อแก้ไขปัญหา (f=31)
2. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง (f=22)
3. ไม่มีการชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงาน ให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (f=22)
4. การให้ข้อมูลของสถานศึกษา และเครือข่ายภายนอกยังไม่มีความต่อเนื่อง (f=13)
5. การบันทึกผลและการรายงานผลการดำเนินงานยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน (f=10)

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1. ควรมีการประชุมสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (f=31)
2. ชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทราบ (f=22)
3. สถานศึกษาควรให้ข้อมูล กับเครือข่ายภายนอกอย่างต่อเนื่อง (f=13)
4. สถานศึกษาควรจัดรูปแบบการบันทึกผล และการรายงานผลการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม (f=11)

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา

ปัญหา

1. สถานศึกษาไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละด้านของการปฏิบัติงาน (f=21)
2. ขาดการสร้าง ความเข้าใจที่ต่อเนื่อง ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน (f=18)
3. กิจกรรมในการแก้ไข้ปัญหายังขาดความชัดเจน และหลากหลาย (f=16)
4. ขาดการติดตามผลที่ต่อเนื่อง (f=13)

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

1. สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละด้านของการปฏิบัติงาน (f=25)
2. สถานศึกษาควรสร้าง ความเข้าใจที่ต่อเนื่อง ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนในการดำเนินงาน (f=22)
3. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมในการแก้ไข้ปัญหาที่ชัดเจน และหลากหลาย (f=14)

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหานิสิตในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูและผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.00 เพศหญิง ร้อยละ 43 ตามลำดับ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 50.40 มีคุณวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 49.60 ตามลำดับ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า เป็นครู ร้อยละ 86.40 ผู้อำนวยการ ร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

2. สภาพในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบงาน รองลงมา คือ ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผนงานเสพติด โดยมีรายละเอียดสรุปเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีระบบกลไก แผนกำกับติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการพัฒนาระบบงาน โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสอนทักษะชีวิต และสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างนวัตกรรม โครงการ และกิจกรรม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด กลุ่มค้า ยาเสพติด มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน และมีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของ

นักเรียนกลุ่มเพศ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลทุก ๆ ด้านของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอกมีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลทุก ๆ ด้านของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา โดยภาพรวมมีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีมาตรการในการติดตามพฤติกรรม รายงานผล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกระดับ มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการส่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสถานศึกษา เข้ารับการบำบัดรักษา มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3. ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบงาน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานยาเสพติด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานยาเสพติด รองลงมา คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร รองลงมา คือ ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการแก้ไข้ปัญหา

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับน้อย รองลงมา คือ มีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีโครงการตามนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการพัฒนาระบบงาน โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการพัฒนาระบบงานรองรับ ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เครือข่ายมีส่วนร่วม และสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา โดยภาพรวมมีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด สถานศึกษาไม่มีนโยบายในการ ไล่นักเรียนออก มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการ ให้คำปรึกษา มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

4. ปัญหา และแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ปัญหา

สถานศึกษามียุทธศาสตร์ที่ให้เลือกไม่หลากหลายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไม่ครอบคลุมถึงสภาพปัญหาและบริบท เนื่องจากนโยบายของสถานศึกษาไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษาไม่เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

แนวทางการแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาควรกำหนดยุทธศาสตร์ ให้หลากหลายแล้วเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด ควร เชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ สู่ยุทธศาสตร์ และควรมีการระดมความคิดจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้การกำหนดยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของบริบท

2. ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา

ปัญหา

ระบบกลไก และแผนกำกับติดตามการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจน อีกทั้งโครงการต่าง ๆ ยังไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

แนวทางการแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาควรการระดมทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และมีการกำกับ ติดตามที่ชัดเจน เชื่อมโยงสู่การกำหนดโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และเน้นให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น

3. ด้านการพัฒนากระบวนการ

ปัญหา

สถานศึกษาขาดการพัฒนากระบวนการพัฒนาที่ยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากสถานศึกษาขาดงบประมาณในการพัฒนาระบบงาน และสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดเท่าที่ควร

แนวทางการแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาควรมีการพัฒนางานให้ครอบคลุม ต่อเนื่องครบทุกด้าน โดยการหางบประมาณเพิ่มเติมจาก ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทุกฝ่ายควรช่วยกันจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้รัดกุม ปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ปัญหา

สถานศึกษาขาดผู้ประสานงานในการสร้างเครือข่าย และเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อยเกินไป อีกทั้งเวลาในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและเครือข่าย มีน้อยเกินไปและไม่ตรงกัน และไม่มีครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา

แนวทางการแก้ไขปัญหา

สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา โดยหาผู้ประสานงานในการสร้างเครือข่าย โดยสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีบทบาทในการดำเนินงานมากขึ้น และจัดทำตารางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้เชื่อมโยงกับทุกเครือข่าย และมีการจัดครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร

ปัญหา

สถานศึกษาขาดการชี้แจงรายละเอียดและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ ทำให้การให้ข้อมูลของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอกยังไม่มีอย่างต่อเนื่อง และการบันทึกผลรวมไปถึงการรายงานผลการดำเนินงานยังไม่เป็นรูปธรรมชัดเจน และยังมีการปกปิดข้อมูลของผู้ปกครอง อีกทั้งผู้ปกครองขาดการยอมรับและให้ข้อมูลที่แท้จริงเพื่อแก้ไข้ปัญหา

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

สถานศึกษาควรมีการชี้แจงรายละเอียด ให้ข้อมูล และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรจัดรูปแบบการบันทึกผลและการรายงานผลการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา

ปัญหา

กิจกรรมในการแก้ไข้ปัญหายังขาดความชัดเจนและหลากหลาย สถานศึกษาไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน อีกทั้งยังขาดการติดตามผลที่ต่อเนื่อง และไม่มีการสร้าง ความเข้าใจ ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมในการแก้ไข้ปัญหาที่ชัดเจนและหลากหลาย และกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละด้านของการปฏิบัติงาน อีกทั้งสถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจที่ต่อเนื่อง ระหว่าง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนในการดำเนินงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาพบข้อมูลที่จะนำมาอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. สภาพในการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่ามีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ตระหนักในความสำคัญในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด มีการเตรียมพร้อมในการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยเฉพาะนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยมีการเรียบเรียง เชื่อมโยง นโยบายในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับกระทรวง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้สามารถเข้าใจถึงความเป็นมาของการนำนโยบายมาแปลงเป็นแผนงาน/โครงการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถแก้ไข้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดได้ โดยมีการใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียน ให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและติดตามตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (กรรณิกา ศรีสัตย์รสนา, 2542) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาของ (กชกร ศุภกาญจน์,

2548) ที่มีการศึกษาสภาพการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของสภาพการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่ามีหัวข้อที่น่าสนใจหลายประการด้วยกัน ดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ (วิมลสิริ บุญโญปกรณ์, 2556) ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงาน ด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา จากการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้าง และผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ (ละเมย สิมมาสุต, 2548) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเลย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงาน ด้านการวางแผนและโครงการ อยู่ใน ระดับมาก

3. ด้านการพัฒนากระบวนการ จากการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงาน ด้านการพัฒนากระบวนการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการสอนทักษะชีวิต และสร้าง เจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมีระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ (เฉลิมพงษ์ พองจิณา, 2556) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและ ยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงาน ด้านการพัฒนากระบวนการ อยู่ในระดับมาก

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (บัวแหว โคตรนรินทร์, 2547) ได้ทำการศึกษากิจการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนเครือข่าย อยู่ในระดับมาก

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร จากการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้า ยาเสพติด และมีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่ายถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ดาวิรินทร์ วิมลสูตร, 2548) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา จากการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านการแก้ไข้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสถานศึกษาไม่มีนโยบายในการไล่นักเรียนออก และนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (วิมลสิริ บุญโญปกรณ์, 2556) ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงาน ด้านการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ทั้งในภาพรวมและเป็นรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รัฐบาลมีการส่งเสริมและบังคับใช้นโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยเฉพาะนโยบาย “4 ต้อง 2 ไม่” ในสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและจริงจัง ส่งผลให้สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด นักเรียนมีความเกรงกลัวต่อโทษภัยที่จะตามมาถึงตัว

อีกทั้งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่ชายแดน การแพร่กระจายของยาเสพติดและสภาพพื้นที่ยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรงเรียนจึงต้องกำหนดให้ครูอาจารย์ รับผิดชอบและดูแลนักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องประสานและขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และกำหนดว่างานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความสำคัญยิ่ง ที่จะต้องกำหนดไว้ในแผนงานกิจกรรมป้องกันยาเสพติดอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี รวมทั้งต้องให้ความรู้ความเข้าใจถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสำหรับนักเรียนที่ติดยาเสพติดถือว่าเป็นผู้ป่วยต้องให้ความช่วยเหลือ ดูแลและส่งเข้าบำบัดรักษา สถานศึกษาจะไม่ทอดทิ้งนักเรียนเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อัปสร สุรโชติ, 2544) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ผลวิจัยพบว่า มีปัญหาการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของปัญหาในการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่ามีหัวข้อที่น่าสนใจหลายประการด้วยกันดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานด้านบริบทอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (วิมลสิริ บุญโญปกรณ์, 2556) ศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับน้อย

2. ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน และมีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อัปสร สุรโชติ, 2544) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงาน อยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการพัฒนาระบบงาน จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบงาน อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกันระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ และมีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เฉลิมพงษ์ พงษ์จินา, 2556) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาระบบงาน อยู่ในระดับน้อย

4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการดำเนินงานด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัวแวว โคตรนรินทร์, 2547) ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการสนับสนุนเครือข่าย อยู่ในระดับน้อย

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Stokely, 1978, pp. 6,026-6,027) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน สำหรับการป้องกันยาเสพติดในเบื้องต้น เพื่อประเมินผลการป้องกัน ยาเสพติด ซึ่งดำเนินงานร่วมกันโดยโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการประสานสัมพันธ์ของชุมชน อยู่ในระดับน้อย

6. ด้านการแก้ไข้ปัญหา จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการดำเนินงานด้านการแก้ไข้ปัญหา อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสถานศึกษาไม่มีนโยบายในการ ไล่นักเรียนออก และนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไป

ในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัวแวง โคตรนรินทร์, 2547) ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงาน ด้านการช่วยเหลือแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรชี้แจงนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียนในการประชุมประจำเดือน
2. ควรกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่
3. ควรมีการระดมความคิด เชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ สู่ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
4. โรงเรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับนโยบาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง
5. ควรสร้างระบบ กลไก แผนกำกับติดตาม และจัดเก็บข้อมูล ประเมินผล นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง
6. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณตามความเหมาะสม สอดแทรกกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดในกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน เพื่อลดปัญหาด้านงบประมาณ
7. ทุกฝ่ายควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้รัดกุม ปลอดภัย ห่างไกลจากยาเสพติด
8. โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาตนเอง โดยสอดแทรกกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดในกิจกรรม เพื่อสร้างความสนใจ
9. โรงเรียนและชุมชนควรร่วมมือกันจัดโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
10. โรงเรียนร่วมมือแบบภาคีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อขอรับการสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่จากภายนอก มาให้ความรู้และควบคุมดูแลนักเรียน
11. โรงเรียนควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
12. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ดูแลช่วยเหลือและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางพัฒนา การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทั้งในโรงเรียนขยายโอกาสและในสถานศึกษาระดับอื่น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

บรรณานุกรม

- กชกร ศุภกาญจน์. (2548). **สภาพปัญหาและรูปแบบการดำเนินการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- กรรณิกา ศรีสัตย์รสนา. (2542). **การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดกลาง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- กระทรวงยุติธรรม. (2545). **พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **จุดประกายต้านภัยยาเสพติด**. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือขั้นตอนการดำเนินโครงการครอบครัว-โรงเรียน-
ชุมชน รวมพลังแผ่นดินเพื่อชนะยาเสพติด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (24 มิถุนายน 2554). **ศธ 0234/2254 นโยบายการดำเนินงานป้องกัน
และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2554**.
- ไกร สอนสี. (2540). **บทบาทในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานี
ตำรวจภูธร อำเภอเมืองในสังกัดตำรวจภาค 4**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554**. กรุงเทพฯ: องค์การตำาคูรุสภา
ลาดพร้าว.

- เฉลิมพงษ์ พองจินา. (2556). การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ดาวิรินทร์ วิมลสุตย์. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- ต่าย เชิญฉวี. (2546). รูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทักษิณ ชินวัตร. (2545). สรุปข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด. ทำเนียบรัฐบาล.
- บัวแก้ว โคตรนรินทร์. (2547). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรือง วั่งแจ่ม. (2546). การประเมินโครงการกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา ประจำปีการศึกษา 2545. วิทยานิพนธ์ คศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุษริน เพ็งบุญ. (2546). ความคิดเห็นของครู นักเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ประทีป เมธาคุณวุฒิ. (2545). หลักสูตรอุดมศึกษา: การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: นิชนแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.

- ปริญญา มงคลคุณ และคณะ. (2545). การประเมินโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. การศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ปัญญา อินทรอุดม. (2551). ลัดเลาะชายแดนภาคเหนือ คูสถานการณ์ยาเสพติด สกัดกั้น-
อุดช่องทางนำเข้า. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558, จาก www.bbznnet.com.
- ปิยะชาติ ขานทะราชา. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสีร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พูนสุข นิติวัดมณะ. (2545). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ไพบูลย์ สุวรรณวารี. (2545). ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติด และการป้องกัน
และการแก้ไขปัญหายาเสพติด: กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2545). ยาเสพติด. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558, จาก
http://gold.rajabhat.edu/journal/rip_10-18.html.
- มานพ ชื่นภักดิ์ (2545). การศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันปัญหายาเสพติดใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ระพีพรรณ วัจจุมทอง. (ม.ป.ป.). ยาเสพติดมหากภัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานข่าวประเสริฐ.
- โรงเรียนดำรงราชสงคราม. (2545). การป้องกันยาเสพติด. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2558,
จาก www.damrong.ac.th/ds_anti/index.html.
- ละเมย ลิ้มมาสุต. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่
จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิมลสิริ บุญโญปกรณ์. (2556). **การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ศิริภาณี วิจิตรเกษม. (2553). **การประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน เขตเทศบาลเมืองคูคต ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดพระทุมธานี**. การศึกษาอิสระ ปร.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศุภชัยวิชัยยาเสพติดแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2550). **ข้อมูลผู้ติดยาเสพติด**. กรุงเทพฯ: ศุภชัยวิชัยยาเสพติดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมนึก จุลนาง. (2549). **การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- สิทธิชัย จันทะบุตรศรี. (2546). **ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เฟื่องฟ้าพรินต์ติ้ง.
- สุชน จุลโมกข์. (2541). **ผลการป้องกันและแก้ไขสารเสพติดที่มีต่อความรู้ ทักษะ ทักษะ การปฏิบัติตน ต่อสารเสพติดและพฤติกรรมกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคมปีการศึกษา 2540**. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุรศักดิ์ ไควสุภัทร์. (2545). **การแก้ปัญหายาเสพติด**. หนองคาย: โรงพยาบาลหนองคาย.
- สุวริย์ ศิริโกดาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **คู่มือการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2544). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2545). **ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2546). **ยาเสพติดเรื่องควรรู้**. กรุงเทพฯ: รำไทยเพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2546). **รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเชียงรายและจังหวัดนนทบุรี**. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2554). **กรอบทิศทางการพัฒนาวิชาการ วิจัยและองค์ความรู้ด้านยาเสพติด ระยะ 3 ปี พ.ศ. 2554–2556** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไอเดียบิซิเนส.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545–2549)**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- อัปสร สุรชาติ. (2544). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, อุตรธานี.
- Blume Thomas W. (1991). **A Social Role Negotiation Approach to Campus Prevention of Alcohol and Other Drug problems**. Oakland University
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sampling size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30, 607–610

Stokely, B.L. (1978). **An evaluation of school–community team for the primary prevention of drug abuse.** Dissertation Abstracts International.

ภาคผนวก ก แบบตรวจคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

แบบตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

หัวข้อ: สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติงาน และปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการ ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการแก้ไข้ปัญหา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและครบทุกตอน

2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่แต่ประการใด

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและนำผลไปใช้เฉพาะงานวิจัยซึ่งเป็นการศึกษาตามหลักสูตรเท่านั้น

4. ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้ได้ข้อมูลประกอบในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายพรศักดิ์ บรรเทาทุกข์

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 ในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการ
 รองผู้อำนวยการ
 ครู

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 5 4 3 2 1 ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านและโรงเรียนของท่าน

ระดับปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด	ให้เลือกตอบ	5
ระดับปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ มาก	ให้เลือกตอบ	4
ระดับปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง	ให้เลือกตอบ	3
ระดับปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ น้อย	ให้เลือกตอบ	2
ระดับปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด	ให้เลือกตอบ	1
ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด	ให้เลือกตอบ	5
ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มาก	ให้เลือกตอบ	4
ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง	ให้เลือกตอบ	3
ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับ น้อย	ให้เลือกตอบ	2
ปัญหาการดำเนินงาน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด	ให้เลือกตอบ	1

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อคำถามสำหรับการวิจัยแต่ละข้อว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของตัวแปรที่ศึกษาหรือไม่ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องต่อไป

+1 ถ้าเห็นว่าสอดคล้อง

0 ถ้าไม่แน่ใจ

1 ถ้าเห็นว่าไม่สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		ความ	สอดคล้อง		
	ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	1	0	-1	
1	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				
2	มีการรวบรวมข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				
3	มีการนำผลปฏิบัติงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				
4	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่หลากหลาย และเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดเป็นยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				
5	วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา เชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				
6	มีการกำหนดยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและบริบทในพื้นที่				
7	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา				

ข้อที่	รายการ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		ความ	สอดคล้อง		
ด้านการวางแผนงานยาเสพติดในสถานศึกษา		1	0	-1	
1	มีการจัดทำแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
2	มีโครงการตามนโยบายของสถานศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด				
3	มีโครงการตามนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
4	บุคลากรและเครือข่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
5	มีการกำหนดโครงสร้างและผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
6	ดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
7	มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
8	มีระบบ กลไก แผนกำกับ ติดตาม การปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน				
9	มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
ด้านการพัฒนาระบบงาน		1	0	-1	
1	มีการพัฒนาระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4 ระบบ ได้แก่ ระบบป้องกัน ระบบเฝ้าระวัง ระบบดูแลช่วยเหลือ และระบบบริหารจัดการ				

ข้อที่	รายการ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		ความ	สอดคล้อง		
2	มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง				
3	มีกิจกรรมด้าน การให้คำปรึกษากับนักเรียนในสถานศึกษา				
4	มีการสอนทักษะชีวิต และสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
5	มีการสร้างนวัตกรรม โครงการ และกิจกรรม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
6	มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด				
7	ในสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และห่างไกลจากยาเสพติด				
8	มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับแผนพัฒนางานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน		1	0	-1	
1	มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา				
2	เครือข่ายมีส่วนร่วมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด				
3	มีการรับข้อมูล ข่าวสารจากเครือข่าย และชุมชนอย่างต่อเนื่องหลากหลาย				
4	มีครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา				
5	มีตำรวจเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา				
6	เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขจัดปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา				

ข้อที่	รายการ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		ความ	สอดคล้อง		
7	เครือข่ายชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ฝ้าระวังปัญหายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา				
8	ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา				
9	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
ด้านข้อมูลข่าวสาร		1	0	-1	
1	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง				
2	โรงเรียนไม่ปกปิดข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติดกลุ่มค้า ยาเสพติด				
3	มีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่มีส่วนร่วมทุกฝ่ายถึงการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน				
4	มีการบันทึกผล การดำเนินงาน และรายงานผลอย่างต่อเนื่องแก่สถานศึกษา				
5	มีการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล ทุก ๆ ด้านของสถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก				
6	ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด ระบุว่านักเรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด				
7	มีการติดตาม และรายงานผล พฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติดให้ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ				
ด้านการแก้ไข้ปัญหา		1	0	-1	
1	เมื่อพบนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด สถานศึกษาไม่มีนโยบายในการไล่นักเรียนออก				

ข้อที่	รายการ	ค่าคะแนน ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
2	มีการส่งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสถานศึกษา เข้ารับการบำบัดรักษา				
3	มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา				
4	สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ถึงการให้โอกาสนักเรียนที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด				
5	มีครูที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด				
6	โรงเรียนมีมาตรการในการติดตามพฤติกรรม รายงานผล ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องทุกระดับ				
7	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา				
8	นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นหลังจากเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษา				

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติงาน และปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบงาน ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านการแก้ไขปัญหายา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและครบทุกตอน

2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่แต่ประการใด

3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและนำผลไปใช้เฉพาะงานวิจัยซึ่งเป็นการศึกษาตามหลักสูตรเท่านั้น

4. ผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยทำให้ได้ข้อมูลประกอบในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการ
 รองผู้อำนวยการ
 ครู

ตอนที่ 3 ท่านมีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้างในการดำเนินงานและมีข้อเสนอแนะ ต่อการปฏิบัติงานตามนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างไร เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.1 ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3.2 ด้านการวางแผนงาน ยาเสพติดในสถานศึกษา

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3.3 ด้านการพัฒนาระบบงาน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3.4 ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3.5 ด้านข้อมูลข่าวสาร

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

3.6 ด้านการแก้ไข้ปัญหา

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

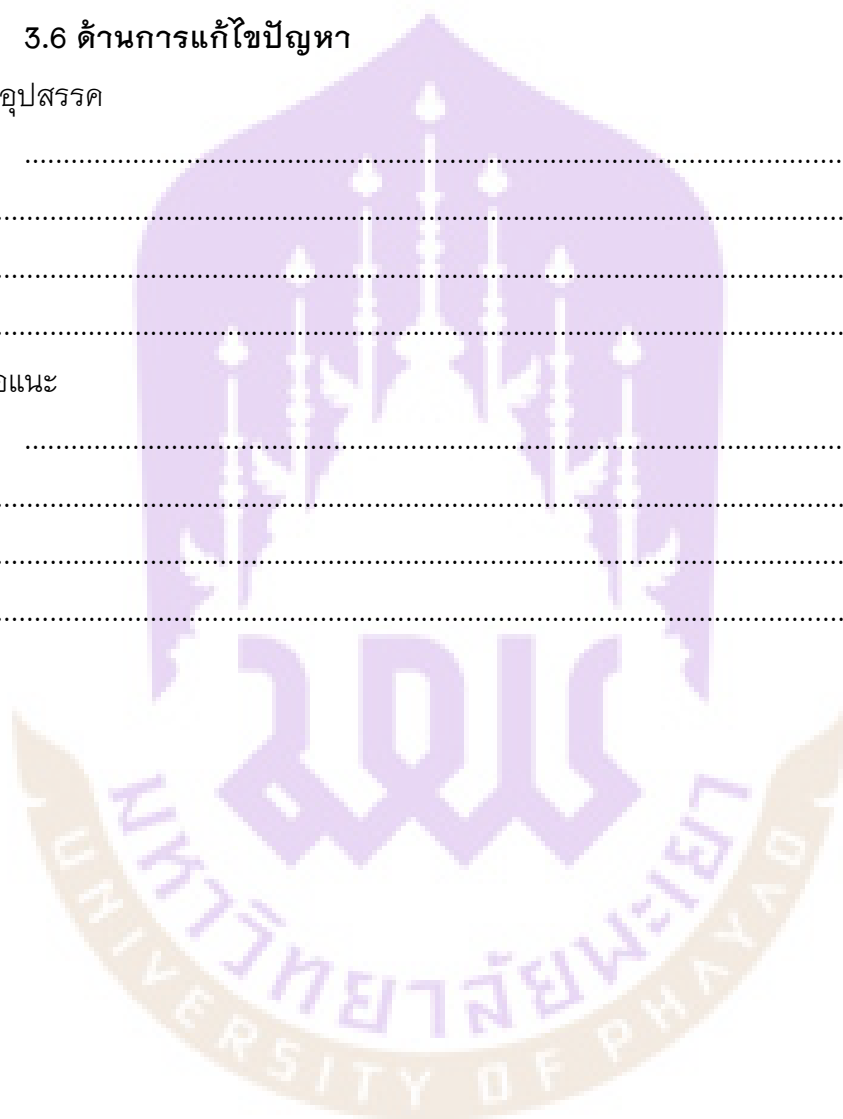
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง คะแนนของผู้เชี่ยวชาญในการหาค่า Index of Consistency

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
1. ด้านยุทธศาสตร์การป้องกันและ						
แก้ไขปัญหายาเสพติด						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการวางแผนงานยาเสพติด						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการพัฒนาระบบงาน						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ด้านเครือข่ายการปฏิบัติงาน						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ด้านข้อมูลข่าวสาร						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6. ด้านการแก้ไขปัญหา						
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1			
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

ค่า IOC น้อยกว่า 0.50 หมายถึง คำถามในแบบสอบถามข้อนี้มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ ไม่สามารถนำคำถามนี้ไปใช้ได้แต่ถ้าค่า IOC เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 หมายถึง คำถามในแบบสอบถามข้อนี้มีเนื้อหาสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ สามารถนำคำถามนี้ไปใช้ได้

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	พรรคักดี บรรเทาทุกข์
วัน เดือน ปี เกิด	2 มกราคม 2530
ที่อยู่ปัจจุบัน	88 หมู่ 4 ตำบลทุ่งกล้วย อำเภอกงหรา จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านสถาน จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2554–ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านสถาน จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	กศ.บ. (การประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, จังหวัดกรุงเทพฯ

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

พรรคักดี บรรเทาทุกข์ (ผู้บรรยาย) (4–5 เมษายน 2558). สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1 (หน้า 3226–3236). พะเยา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -